AINOA SUOMALAINEN SANOMALEHTI CANADASSA. ILMESTYY KAIKKINA ARKIPÄIVINÄ. KAIKILLE JOTKA HALUAVAT TEHDÄ LIIKETTÄ CANADAN SUOMALAISTEN KANSSA ON TÄMÄ LEHTI EDULLISIN ILMOITUSLEHTI.

TYÖKANSA

THE ONLY FINNISH NEWSPAPER IN CANADA. PUBLISHED EVERY WEEK-DAY. TO ANY PERSON WHO SEEKS FINLANDERS TO PATRONIZE HIS BUSINESS, THIS PAPER IS THE BEST ADVERTISING MEDIUM.

AINOA SUOMENKIELINEN SANOMALEHTI CANADASSA — TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA.

No. 165. — 1912. Tiistaina, Lokakuun 8 p. — Tuesday, October 8th. VI:s vuosikerta — Vol. VI.

Vankilakahakka New Westministerissä

Kaksi murtovarkaudesta tuomittua vankia tekivät rohkean pakoyrityksen, jossa kahakassa vanginvartija sai surmansa.

Vancouver, B. C., lokak. 6 p. — Vanginvartija J. H. Joynson sai surmansa lauantaina iltapäivällä kahakassa, joka syntyi kun H. Wilson ja Joseph Smith koettivat paeta New Westminsterin kuritushuoneesta. Wilson ja Smith olivat vankijoukossa, joka työskenteli kivimurtimolla ja kun vartija Craig kääntyi selin joukkueeseen Smith iski häntä vasaralla päähän, lyöden hänet maahan. Hän hyppäsi ylös ja otteli Smith'in kanssa kaataen hänet, mutta Wilson syöksyi silloin avuksi ja yhdessä he ottivat vartijan pistoolin. He juoksivat eteistä kohti, vartija Craig perässä, ja pääsivät hyvän matkaa edelle. Eteisen vartija Round seisoi senlaisessa asennossa että karkurit voivat päästä hänen taakseen ja ojentaa saamansa pistoolin häntä kohti.

Sitten he ottivat hänen pistoolinsa ja marssittivat hänet eteisestä johtavan muurikäytävän kautta pihalle ja kahdella pistoolilla ahdistaen pakottivat vartijan kävelemään "reippaasti" pihan poikki ikäänkuin hän olisi vienyt vankeja työhön. Tällä tavalla he pääsivät hyvin lähelle vartija Morrisonia ennenkun hän huomasi jotain liikaa olevan tekeillä. Tämä vartija oli peräänkatsomassa kaivausjoukon töitä. Käyttäen vangitsemaansa vartijaa kilpenään he pakottivat Morrisonin luovuttamaan revolverinsa heille. Vangit kävelyttivät molempia vartijoita pitkin taka-aidan sivua "tiilipihalle" jossa oli vartija Elson noin kaksitoista jalkaa korkealla kohkkeella. Taaskin suojaantuen vartijain taakse he saivat Elsonin valtaansa ja vaativat hänen heittämään maahan kiväärinsä ja avaimensa; hän heitti kiväärin. Tällöin Joynson, joka oli toisessa osassa pihaa jätti miehensä toisen vahdin haltuun ja lähestyi pakenijoita alkaen ampua. Hänen täytyi varoa vartijoita, joten kuu lat nähtävästi eivät osuneet. Silävälin Wilson sieppasi kiväärin ja laukasi Joynsonia kohti. "Luullaan" että Smith ampui myöskin. Joynson kaatui ja kuoli kymmenen minuutin kuluessa.

Nyt Elson, joka ennemmin heitti kiväärinsä, viskasi avainkimpun, ja Wilsonin kumartuessa ottamaan niitä ampui jälelle jäänneellä pistoolillaan.

"Minä olen haavottunut, Smith," huusi Wilson ja vartija Round, jota pakenijat olivat hyppyyttäneet eteisestä pihalle, käytti Smithin hetkellistä huomaamattomuutta hyväkseen sa yhdessä, jonka jälkeen meni makuukamariinsa. Kun vaimonsa meni sinne hetken kuluttua, makasi Hattunen vuoteellaan partaveitsi kädessä ja veri pulputen kaulassa olevasta haavasta. Säikähtyneenä juoksi vaimo ruokalaistensa luo ja ilmoitti mitä oli tapahtunut. Kutsuttiin poliisi ja poliisilääkäri, joka sitoi haavat, jonka jälkeen haavoittunut vietiin sairaalaan, missä hän kuoli kolmen tunnin kuluttua. Vainaa oli 45 v. ikäinen ja avioliitossa, josta ei ole lapsia. Vaimonsa kanssa on hän pitänyt ruokataloa ja sen yhteydessä vaatteiden puhdistus- ja silityslaitosta, sillä Suomessa oli hän harjoittanut räätälin ammattia. Hattunen oli ollut viime aikoina kovin sairaloinen ja oli hänellä pitkälle kehittynyt parantumaton munuaistauti joka tohtori Armisen antaman lausunnon mukaan aiheutti äkkinäisen mielen häiriön, jonka alaisena hän lopetti elämänsä.

RAUTATIETYÖLÄISET VOITTIVAT KAIKKI VAATIMUKSENSA.

Rock Island Southern rautatieyhtiön työläisten lakko päättyi nyt lakkolaisten täydellisellä voitolla. — Saivat 10% palkankorotuksen.

Rock Isalnd, Ill., lokak. 3 p. — Rock Island Southern rautateyhtiön työläiset äskettäin ryhtyivät lakkoon havaittuaan, ettei yhtiö muuten suostunut työläisiä tyydyttävään sopimukseen.

Neuvottelujen ollessa käynnissä yhtiö oli hierovinaan kompromissia ja teki lupauksia, mutta samalla aikaa värvää se varaväkeä minkä valmisti tarpeentullen rikkomaan lakkoa. Havaittuaan, että komppania neuvotteluilla ainoastaan koitti voittaa aikaa, saadaksensa haalituksi riittävästi rikkureita, ryhtyivät rautatietyöläiset lakkoon. Saman yhtiön omistamissa kaivoksissa työläiset myöskin jättivät työnsä.

Huolimatta siitä, että lakkolaiset olivat mitä ruhallisimpia eikä pienintäkään epäjärjestystä tapahtunut, palkkasi yhtiö kiväärreillä varustettuja hurttia vartiomaan omaisuuttaan. Yhtiö ei kyennyt hankkimaan kylliksi rikkureita ja niin täytyi sen ryhtyä neuvottelemaan lakkolaisten kanssa. Miehiä koetettiin houkutella ryhtymään työhön, luvaten vahvistaa sopimuksen sitten kun työt on saatu käyntiin. Tähän ansaan olivat työläiset kuitenkin liian viisaita menemään ja seurauksena oli, että yhtiön täytyi suostua lakkolaisten kaikkiin vaatimuksiin.

Lakkoon otti osa myöskin joukko unioonkuulumattomia työläisiä ja pääsivät he osalliseksi saavutetusta voitosta, joka merkitsi kymmenen prosentin palk-

Herrat saaneet surmansa

Philadelphiassa, Pa., on 3 automobiilia törmänneet toisiinsa, jolloin yksi auto syöksyi 40 jalkaa korkealta sillalta alas ja siinä kuoli 8 henkilöä.

Philadelphia, Pa., lokak. 5 p. — Myöhään tänä iltana 33 ja Thomson kadun sillalla törmäsi toisiinsa kolme automobiiliä, joka aiheutti 8 henkilön kuoleman.

Eräs auto, jossa oli 9 miestä, tuli sillalle hirvittävällä vauhdilla. Sen nopean tulon näki John J. Spade, philadelphialainen urakoitsija, joka oli autonsa kanssa menossa sillalle vastakkaiseen suuntaan. Hän koitti välttää vastaantulevaa autoa, mutta myöhästyi ohjauksessaan ja niin törmäys tapahtui.

Kolmas auto oli lähellä takapuolella nopeasti kulkevaa autoa ja se syöksyi siihen sillä seurauksella että tuo yhdeksän miestä joista sitävä auto kirposi pois sillalta 40 jalkaa alempana olevaan Pennsylvanian R. R. hiilivarastoon. Kummatkin toiset koneet särkyivät, mutta niissä olevat jäivät vahingoittumatta ja he heti menivät pelastamaan toisia. Kaikki kuolleet ovat tämän kaupungin nuoria miehiä.

Noin ne loisetkin tapaturmaisesti kuolevat kun pöhnäisinä hurjasteleivat porsasteluretkillään.

Onko luokkatuomio?

Reginan poliisituomari Traut on tuominnut neekerin seitsemän vuoden pakkotyöhön kun hän yritti hiukan rahaa kiristää.

Regina, Sask., lokak. 7 p. — Seitsemän vuoden pakkotyöhön tuomitsi poliisituomari Traut neekeri Alfonso Jamesin, joka lauantaina yritti C. P. rautatiellä kiristää rahoja tai muita arvoesineitä matkustajilta.

James perjantaina iltapäivällä nousi Saskatoonasta etelään kulkevaan junaan ja varhain lauantaiaamuna tarjoilija Campbell huomasi hänen olevan varastamistouhussa. James pakotti revolverin avulla Campbellinkin luovuttamaan kaikki kalleutensa. Hän puhdisti koko junan.

Campbell kulkien edellä James sitten herätti toisen tarjoilijan nimeltä Picket ja vaati hänelta kalleuksia. Picket kumminkin esteli ja aikoi puolustautua. Lopussa James käski hänen antamaan hänelle kaikki tai hän tulisi ampumaan.

Viimein tarjoilijat saivat tilaisuuden tehdä Jamesin vaarattomaksi ja sähkösanomalla ilmottivat Reginaan saaliistaan, jossa virkakunta oli vastassa ja heti ruusuttivat mustalle seitsemän vuoden pakkotyön.

Espanjan rautatielakko loppunut

Rautatieläisten union keskuskomitea on määrännyt lakon lopetettavaksi kun pääministeri Canaleja lupasi esittää parlamentille lakiehdotuksen palkkojen korottamisesta ja työtuntien vähentämisestä.

Madrid, Espanja, lokak. p. — Rautatieunioitten keskuskomitea tänään julisti rautatielakon lopetettavaksi. Keskuskomitea otti tämän askeleen syystä kun pääministeri Canaléjas lupasi esittää Cortesille (parlamentille) lakiehdotuksen rautatietyöläisten palkan korottamiseksi ja työtuntien lyhentämisestä.

Kuningas Alfonso kutsui parlamentin koolle lokakuun 14 päivinä keskustelemaan rautatielakosta.

Hallitus jo kutsui armeijan reserviläen, joka jo oli palveluksessa suorittanut, liittymään sotaväkeen ja aikoi heidät sotilaina pakottaa rautatielikettä ylläpitämään. Tämä määräys koski tuhansia lakossaoleviakin, mutta he eivät aikoneet noudattaa hallituksen määräystä. Nyt lakon loputtua tällaiset toimenpiteet luonnollisesti ovat tarpeettomiakin.

Mustasukkaisuuden seurauksia.

Calgarylainen mies ampunut vaimonsa, erästä naista ja sitten itsensä — ainoastaan siitä syystä että hän ei (kai kykenemättömyydessään) kyennyt voittamaan vaimonsa "luottamusta."

Calgary, Alta., lokak. 7 p. — Vakuutusasiamies John C. Davis, joka on vuoden ajan ollut mustasukkainen ja ei ole kyennyt harmoniseeraamaan vaimonsa kanssa, ampui kolme kertaa vaimoaan, joka paikalla kuoli, sitten pahoin, joskaan ei vaarallisesti haavotti yksityistä salapoliisia neiti Mildred Dixonia ja viimein lopetti oman elämänsä. Asia tapahtui hiukan yli kello seitsemän eilen illalla.

Tragetia tapahtui neiti Dixonin laitoksessa seitsemännellätoista ave. ja viidennellä kadulla idässä.

Kykenemättömänä saamaan itselleen vakuutetuksi vaimonsa uskollisuutta Davis työskenteli neiti Dixonilla seuratakseen vaimoansa kaupungilla kulkua ja saadaksensa yksityiskohtaiset tiedot hänen toimista ja niistä paikoista missä hän kulki.

Myötätunto vaimon puolesta kiihoitti neiti Dixonin pettämään luottamuksensa ja myöhemmin nuori salapoliisi otti Mrs. Davisin asumaan luoksensa.

Balkanin selkkaukset ennallaan

Turkki on ilmottanut myöntävänsä laajemman itsehallintoikeuden Makedonialle, jonka johdosta arvellaan, että sodanvaara on vältetty. — Toiset uutiset kertovat olevan mahdotonta välttää sotaa. Suurvallat jatkavat neuvottelujaan ja ovat päättäneet esittää Balkanin valloille ja Turkille vaatimuksia.

Periisi, lokak. 7 p. — Euroopan suurvallat ovat päättäneet sekaantua Turkin ja Balkanin valtojen välisiin selkkauksiin heti. Suurbritannia tänään hyväksyi Ranskan tekemän esityksen tässä asiassa joten kaikki suurvallat ovat nyt yksimielisiä.

Pääministeri Poincaire heti lähetti tiedon Suurbritannian hyväksymisestä Venäjän ulkoasiainministeri Sergius Sazonoffille, joka vastasi siihen sähkösanomalla pyytäen heitä kohtaamaan Itävallan edustajia ja neuvottelemaan yhteisistä toimenpiteistä.

Ranskan, Suurbritannian, Venäjän, Saksan ja Itävalta-Unkarin lähettiläät Konstantinopolissa esittävät Turkin hallitukselle nootin, jonka ehtoja ei ole vielä ilmotettu, eikä lopullisesti hyväksyttykään.

Tiedetään kuitenkin että suurvallat vaativat sotajoukkojen rajallekeskittämisen lopettamista, selittäen myöskin että mitään aueiden muutosta Balkanilla ei sallita, ja vaativat Balkanin valtoja jättämään suurvaltojen ministeristöjen huoleksi aijottujen reformien toteuttamisen Makedoniassa.

Turkki myöntää reformeja. — Sotaa ei ole vielä vältetty.

Konstantinopoli, lokak. 7 p. — Balkanin asema on paljon huojentunut kun Turkki yhdennellätoista hetkellä on ilmoittanut olevansa halukas myöntämään laajemman itsehallinto-oikeuden Rumelialle ja Makedonialle.

Kreikkalaisten kerrotaan olevan tyytymättömiä asiain nykyiseen kehityksen johdosta; diplomaattisissa piireissä ollaan sitä mieltä että Kreikka perusti laskelmansa yleiseen sotaan ratkaistakseen useita, kauan riidanalaisena olleita kysymyksiä. Näiden joukossa on esimerkiksi Kretan kysymys.

Vaikka toimet käyvät paremmaan päin ei silti voida vielä sanoa että sota olisi vältetty. Mitä kaikkea Turkissa on tekeillä ei ole unohdettava ja on hyvin mahdollista että neuvotteluilla ei ole vielä sitä merkitystä kuin otaksutaan.

Useilta tahoilta on ilmaistu pelkoa että sota on kerrassaan mahdoton välttää, jos Makedonia ei

UHKAAVIA LAKON PILVIÄ EDELLEENKIN LAWRENCESSA.

I. W. W. liiton komitea kehottaa varustautumaan taisteluun erotettujen työläisten puolesta.

Lawrence, Mass., lokak. 3 p. — Kaupungissa ei ollut tänä aamuna huomattavissa minkäänlaisia rauhattomuuksia myllyjen avatessa porttinsa. Muutamissa myllyissä on otettu takasin työhön ne työläiset, joilta maanantaina kiellettiin työhön pääsy protestilakkoon osanoton takia. Vielä on toistatuhatta kutomotyöläistä, joita ei ole suostuttu ottamaan takasin.

I. W. W. liiton organiseeraaja William D. Haywood on saapunut kaupunkiin, ottaakseen osaa asiain johtoon. Sen takia kun hänen henkeään on uhattu, pitää hän aina muutamia tovereita seurassaan kaupungilla kulkiessaan.

Tähän saakka on vasta yksi komppania antautunut neuvotteluihin I. W. W. liiton komitean kanssa, jonka tehtävänä on ottaa lähempi selvä tehtaliijoilta, mikä on syynä I. W. W. liiton paikallisosaston jäsenten työstä erottamiseen. Kernhart myllyn viranomaiset selittivät komitealle, ettei komppanian tarkotuksena muka ole ollut erottaa työläisiä, vaan ovat he saaneet lähdön myllystä sen takia, että muutamissa työosastoissa ei ole vielä mitään tekemistä, eikä tule ennenkuin muutaman päivän perästä. Kun komitea yritti päästä Wood ja Evarett myllyjen viranomaisten puheille, kiellettiin siltä kokonaan sisäänpääsy.

Eilen illalla piti I. W. W. liiton keskuskomitea kokouksen, jossa pääasiassa pohdittiin mahdollisista toimenpiteistä aseman suhteen. Kokouksen tuloksena ilmotetaan, että komitea katsoo tällä kertaa sopivaksi, että ne, jotka ovat päässeet takasin työhön, pysyköot työssä edelleenkin ja työttömiksi jääneet varttokoot asiain kehitystä. Samalla komitea kehottaa kaikkia työläisiä valmistautumaan taisteluun mahdollisen tarpeen varalta. — Raiv.

TAAS KAHDEKSAN HENKILÖÄ KUOLLUT JUNARIKOSSA JA USEITA HAAVOTTUNUT.

Hagerstown, Md., lokak. 7 p. — Tänä aamuna tapahtui Western Maryland rautatiellä junien yhteentörmäys jossa kahdeksan henkilöä kuoli ja useita haavottui.

Yhdysvaltain rautatiet ovat todellisia surmanloukkuja.

CALGARYN SÄHKÖTYÖLÄISTEN LAKKO LOPPUMASSA.

Calgary, Alta., lokak. 5 p. —

Suomen Uutisia.

VIIALAN LASITEHTAAN SULKU PÄÄTTYMÄSSÄ.

Kuten tiedetään, julisti Viialan lasitehtaan isännistö 1 p:nä heinäkuuta mainitun tehtaan n. s. tee keliuuneilla, joissa valmistetaan apteekkitavaroita, työnsulun, tarkotuksella alentaa palkkoja 15—40% :iin. Nyt kai jo isännistö on saanut sulusta tarpeeksensa, koska ilmoittivat, että työt aletaan kohdakkoin, joko maanantaina tai tiistaina. Kaikki työläiset kuuluvat pääsevän töihin ja palkat alentuvat vain 10—15%. Työläiset tulevat luultavasti hyväksymään nämä isännistön ehdot. — Mainitun tehtaan mustanlasin puhaltajat ovat olleet myöskin parisen viikkoa sulussa korjaustöiden tähden, mutta alkavat työt kaikilla osastoilla samaan aikaan.

HOSJAINOFFIN OIKEUS RANKAISEE.

Prokuraattori Hosjainoff on virasta pidättänyt 10 kuukauden ajaksi Kuopion kaupunginviskaalin K. J. Basilierin, koska hän on kieltäytynyt nostamasta painohallituksen määräämää kannetta eräässä yhdenvertaisuuslain johdosta nostetussa jutussa.

RUOVEDEN KIRKON KASSAN VAJAUS KIRKONKOKOUKSEN KÄSITELTÄVÄNÄ.

Vajaus suoritettava kähveltäjän kuolinpesästä.

V. k. 12 p. klo 10 aamupäivällä oli Ruovedellä kirkonkokous sen vaillingin johdosta, jonka kirkon isäntä-vainaja Kristian Soisalo oli jälkeensä jättänyt ja joka vajaus on pyörein luvuin 13.000 mk.

Kirkonkokus on „Kansan Lehden" kertoman mukaan vajauksesta päättänyt, että se on suoritettava Soisalon kuolinpesästä. Jos kuolinpesässä ei ole tarpeeksi varoja, on loppusumma kirkkoneuvoston jäsenien korvattava. Kirkkoneuvostolle annettiin huoleksi ryhtyä toimenpiteisiin, että rahat kirkon kassaan takaisin saadaan.

Näillä ehdoilla kirkon tilit hyväksyttiin.

Soisalon kuolinpesässä kuuluu muuten olevan omaisuutta lähes 30,000 mkn arvosta, joten sieltä kyllä voidaan sellainen kähvellys kuin 13,000 mk. suorittaa.

POSTIKONTTOREJA YKSITYISLIIKKEISIIN.

Helsingin raitiovaunuihin on kiinnitetty postilaatikoita yleisön mukavuudeksi. — Laatikot tyhjennetään Ylioppilastalon ja Seurahuoneen luona klo 6,30—7,30 a.-p., 11,30—12,30 päiv. sekä 3,45—4,45 ja 5—6 i.-p. Kirjeet, joita sen jälkeen laatikoihin pannaan, säilyvät niissä seuraavaan aamuun raitiotietallissa, joka on yöaikaan vartioimisen alainen.

Vankilakahakka New Westministerissä

Kaksi murtovarkaudesta tuomittua vankia tekivät rohkean pakoyrityksen, jossa kahakassa vanginvartija sai surmansa.

Vancouver, B. C., lokak. 6 p. — Vanginvartija J. H. Joynson sai surmansa lauantaina iltapäivällä kahakassa, joka syntyi kun H. Wilson ja Joseph Smith koettivat paeta New Westminsterin kuritushuoneesta. Wilson ja Smith olivat vankijoukossa, joka työskenteli kivimurtimolla ja kun vartija Craig kääntyi selin joukkueeseen Smith iski häntä vasaralla päähän, lyöden hänet maahan. Hän hyppäsi ylös ja otteli Smith'in kanssa kaataen hänet, mutta Wilson syöksyi silloin avuksi ja yhdessä he ottivat vartijan pistoolin. He juoksivat eteistä kohti, vartija Craig perässä, ja pääsivät hyvän matkaa edelle. Eteisen vartija Round seisoi senlaisessa asennossa että karkurit voivat päästä hänen taakseen ja ojentaa saamansa pistoolin häntä kohti.

Sitten he ottivat hänen pistoolinsa ja marssittivat hänet eteisestä johtavan muurikäytävän kautta pihalle ja kahdella pistoolilla ahdistaen pakottivat vartijan kävelemään "reippaasti" pihan poikki ikäänkuin hän olisi vienyt vankeja työhön. Tällä tavalla he pääsivät hyvin lähelle vartija Morrisonia ennenkun hän huomasi jotain liikaa olevan tekeillä. Tämä vartija oli peräänkatsomassa kaivausjoukon töitä. Käyttäen vangitsemaansa vartijaa kilpenään he pakottivat Morrisonin luovuttamaan revolverinsa heille. Vangit kävelyttivät molempia vartijoita pitkin taka-aidan sivua "tiilipihalle" jossa oli vartija Elson noin kaksitoista jalkaa korkealla kohokkeella. Taaskin suojaantuen vartijain taakse he saivat Elsonin valtaansa ja vaativat hänen heittämään maahan kiväärinsä ja ammuksensa; hän heitti kiväärin. Tällöin Joynson, joka oli toisessa osassa pihaa jätti miehensä toisen vahdin haltuun ja lähestyi pakenijoita alkaen ampua. Hänen täytyi varoa vartijoita, joten kuulat nähtävästi eivät osuneet. Sillävälin Wilson sieppasi kiväärin ja laukasi Joynsonia kohti. "Luullaan" että Smith ampui myöskin. Joynson kaatui ja kuoli kymmenen minuutin kuluessa.

Nyt Elson, joka ennemmin heitti kiväärinsä, viskasi avainkimpun, ja Wilsonin kumartuessa ottamaan niitä ampui jälelle jääneellä pistoolillaan.

"Minä olen haavottunut, Smith," huusi Wilson ja vartija Round, jota pakenijat olivat hyppyyttäneet eteisestä pihalle, käytti Smithin hetkellistä huomaamattomuutta hyväkseen, hyökkäsi Smithin päälle ja koetti ryöstää häneltä revolvereita, jolloin toisia vahteja tuli ja pakotti Smithin ja Wilsonin antautumaan.

Wilson ja Smith on tuomittu pitkäksi ajaksi vankeuteen murtovarkaudesta.

SUOMALAINEN DULUTHISSA TEHNYT ITSEMURHAN.

Viime tiistai-iltana lopetti päivänsä pitämässään ruokatalossa St. Croix avenuella Mikko Hattunen leikkaamalla partaveitsellä kurkkunsa poikki. Hän oli syönyt illallisen ruokalaistensa kanssa yhdessä, jonka jälkeen meni makuukamariinsa. Kun vaimonsa meni sinne hetken kuluttua, makasi Hattunen vuoteellaan partaveitsi kädessä ja veri pulputen kaulassa olevasta haavasta. Säikähtyneenä juoksi vaimo ruokalaistensa luo ja ilmoitti mitä oli tapahtunut. Kutsuttiin poliisi ja poliisilääkäri, joka sitoi haavat, jonka jälkeen haavoittunut vietiin sairaalaan, missä hän kuoli kolmen tunnin kuluttua. Vainaa oli 45 v. ikäinen ja avioliitossa, josta ei ole lapsia. Vaimonsa kanssa on hän pitänyt ruokataloa ja sen yhteydessä vaatteiden puhdistus- ja silityslaitosta, sillä Suomessa oli hän harjoittanut räätälin ammattia. Hattunen oli ollut viime aikoina kovin sairaloinen ja oli hänellä pitkälle kehittynyt parantumaton munuaistauti joka tohtori Armisen antaman lausunnon mukaan aiheutti äkkinäisen mielen häiriön, jonka alaisena hän lopetti elämänsä.

RAUTATIETYÖLÄISET VOITTIVAT KAIKKI VAATIMUKSENSA.

Rock Island Southern rautatieyhtiön työläisten lakko päättyi nyt lakkolaisten täydellisellä voitolla. — Saivat 10% palkankorotuksen.

Rock Isalnd, Ill., lokak. 3 p. — Rock Island Southern rautatieyhtiön työläiset äskettäin ryhtyivät lakkoon havaittuaan, ettei yhtiö muuten suostunut työläisiä tyydyttävään sopimukseen.

Neuvottelujen ollessa käynnissä yhtiö oli hierovinaan kompromissia ja teki lupauksia, mutta samalla aikaa värvää se varaväkeä minkä valmisti tarpeentullen rikkomaan lakkoa. Havaittuaan, että komppania neuvotteluilla ainoastaan koitti voittaa aikaa, saadaksensa haalituksi riittävästi rikkureita, ryhtyivät rautatietyöläiset lakkoon. Saman yhtiön omistamissa kaivokisssa työläiset myöskin jättivät työnsä.

Huolimatta siitä, että lakkolaiset olivat mitä ruhallisimpia eikä pienintäkään epäjärjestystä tapahtunut, palkkasi yhtiö kiväärelllä varustettuja hurttia vartioimaan omaisuuttaan. Yhtiö ei kyennyt hankkimaan kylliksi rikkureita ja niin täytyi sen ryhtyä neuvottelemaan lakkolaisten kanssa. Miehiä koetettiin houkutella ryhtymään työhön, luvaten vahvistaa sopimuksen sitten kun työt on saatu käyntiin. Tähän ansaan olivat työläiset kuitenkin liian viisaita menemään ja seurauksena oli, että yhtiön täytyi suostua lakkolaisten kaikkiin vaatimuksiin.

Lakkoon otti osaa myöskin joukko unioonkuulumattomia työläisiä ja pääsivät he osalliseksi saavutetusta voitosta, joka merkitsi kymmenen prosentin palkankorotusta kaikille mainitun yhtiön työläisille.

POSTIA VARASTETTU $200,000

New Uork, N. Y., lokak. 7 p. — Yhdysvaltain ja Cuban postiviranomaiset ovat alkaneet etsiä registeerattua postilähetystä, joka sisälsi $200,000, minkä on sanottu salaperäisellä tavalla kadonneen New Yorkin ja Havanan välillä jollain aikaa viime viikolla. Raha kuului jollekin täkäläiselle suurelle pankille, jonka oli asiamies lähettänyt Cuban pääkaupungista. Katoaminen huomattiin vasta viime torstaina.

Herrat saaneet surmansa

Philadelphiassa, Pa., on 3 automobiilia törmänneet toisiinsa, jolloin yksi auto syöksyi 40 jalkaa korkealta sillalta alas ja siinä kuoli 8 henkilöä.

Philadelphia, Pa., lokak. 5 p. — Myöhään tänä iltana 33 ja Thomson kadun sillalla törmäsi toisiinsa kolme automobiiliä, joka aiheutti 8 henkilön kuoleman.

Eräs auto, jossa oli 9 miestä, tuli sillalle hirvittävällä vauhdilla. Sen nopean tulon näki John J. Spade, philadelphialainen urakoitsija, joka oli autonsa kanssa menossa sillalle vastakkaiseen suuntaan. Hän koitti välttää vastaantulevaa autoa, mutta myöhästyi ohjauksessaan ja niin törmäys tapahtui.

Kolmas auto oli lähellä takapuolella nopeasti kulkevaa autoa ja se syöksyi siihen sillä seurauksella että tuo yhdeksän miestä kiitävä auto kirposi pois sillalta 40 jalkaa alempana olevaan Pennsylvanian R. R. hiilivarastoon. Kummatkin toiset koneet särkyivät, mutta niissä olevat jäivät vahingoittumatta ja he heti menivät pelastamaan toisia. Kaikki kuolleet ovat tämän kaupungin nuoria miehiä.

Noin ne loisetkin tapaturmaisesti kuolevat kun pöhnäisinä hurjastelevat porsasteluretkillään.

Onko luokkatuomio?

Reginan poliisituomari Traut on tuominnut neekerin seitsemän vuoden pakkotyöhön kun hän yritti hiukan rahaa kiristää.

Regina, Sask., lokak. 7 p. — Seitsemän vuoden pakkotyöhön tuomitsi poliisituomari Traut neekeri Alfonso Jamesin, joka lauantaina yritti C. P. rautatiellä kiristää rahoja tai muita arvoesineitä matkustajilta.

James perjantaina iltapäivällä nousi Saskatoonasta etelään kulkevaan junaan ja varhain lauantaiaamuna tarjoilija Campbell huomasi hänen olevan varastamistouhussa. James pakotti revolverin avulla Campbellinkin luovuttamaan kaikki kalleutensa. Hän puhdisti koko junan.

Campbell kulkien edellä James sitten herätti toisen tarjoilijan nimeltä Picket ja vaati häneltä kalleuksia. Picket kumminkin esteli ja aikoi puolustautua. Lopussa James käski hänen antamaan hänelle kaikki tai hän tulisi ampumaan.

Viimein tarjoilijat saivat tilaisuuden tehdä Jamesin vaarattomaksi ja sähkösanomalla ilmottivat Reginaan saaliistaan, jossa virkakunta oli vastassa ja heti rusauttivat mustalle seitsemän vuoden pakkotyön.

RÄJÄYTTIVÄT KASSAKAAPIN, OTTIVAT KUUSISATAA DOLLARIA JA LIVISTIVÄT TIEHENSÄ.

Victoria, B. C., lokak. 6 p. — Kassakaapinrikkojat räjäyttivät eilen kassakaapin Standard pesulaitoksen konttorissa, vieden kuusisataa dollaria. Miehet pääsivät livistämään jättämättä mitään tuntomerkkiä.

He olivat tunkeutuneet rakennukseen taka-akkunan kautta. Nitroglyseriinin käsittelyssä olivat vorot ilmeisesti mestareita. Kassakaapin ovi oli räjäytetty saranoiltaan, mutta sisusta on melkein vioittumatta.

Espanjan rautatielakko loppunut

Rautatieläisten union keskuskomitea on määrännyt lakon lopetettavaksi kun pääministeri Canaleja lupasi esittää parlamentille lakiehdotuksen palkkojen korottamisesta ja työtuntien vähentämisestä.

Madrid, Espanja, lokak. p. — Rautatieunioitten keskuskomitea tänään julisti rautatielakon lopetettavaksi. Keskuskomitea otti tämän askeleen syystä kun pääministeri Canalejas lupasi esittää Cortesille (parlamentille) lakiehdotuksen rautatietyöläisten palkan korottamiseksi ja työtuntien lyhentämisestä.

Kuningas Alfonso kutsui parlamentin koolle lokakuun 14 päivänä keskustelemaan rautatielakosta.

Hallitus jo kutsui armeijan reserviväen, joka jo oli palveluksensa suorittanut, liittymään sotaväkeen ja aikoi heidät sotilaina pakottaa rautatieliikettä ylläpitämään. Tämä määräys koski tuhansia lakossaoleviakin, mutta he eivät aikoneet noudattaa hallituksen määräystä. Nyt lakon loputtua tällaiset toimenpiteet luonnollisesti ovat tarpeettomiakin.

Mustasukkaisuuden seurauksia.

Calgarylainen mies ampunut vaimonsa, erästä naista ja sitten itsensä — ainoastaan siitä syystä että hän ei (kai kykenemättömyydessään) kyennyt voittamaan vaimonsa "luottamusta."

Calgary, Alta., lokak. 7 p. — Vakuutusasiamies John C. Davis, joka on vuoden ajan ollut mustasukkainen ja ei ole kyennyt harmoniseeraamaan vaimonsa kanssa, ampui kolme kertaa vaimoaan, joka paikalla kuoli, sitten pahoin, joskaan ei vaarallisesti haavotti yksityistä salapoliisia neiti Mildred Dixonia ja viimein lopetti oman elämänsä. Asia tapahtui hiukan yli kello seitsemän eilen illalla.

Tragetia tapahtui neiti Dixonin laitoksessa seitsemännellätoista ave. ja viidennellä kadulla idässä.

Kykenemättömänä saamaan itselleen vakuutetuksi vaimonsa uskollisuutta Davis työskenteli neiti Dixonilla seuratakseen vaimoansa kaupungilla kulkua ja saadaksensa yksityiskohtaiset tiedot hänen toimista ja niistä paikoista missä hän kulki.

Myötätunto vaimon puolesta kiihoitti neiti Dixonin pettämään luottamuksensa ja myöhemmin nuori salapoliisi otti Mrs. Davisin asumaan luoksensa.

Eilen illalla Davis meni Dixonin laitokseen. Viereisen huoneen palvelija kuuli hänen vaativan vaimoaan palaamaan takaisin hänen luokse. Sitte äkkiä kuului kuusi laukausta. Dixon syöksyi ulos huoneesta — ja kirkasi että häntä ammuttiin, ja kaatui tunnottomana. Häntä oli ammuttu kylkeen.

Kun huoneeseen rienti ne jotka kuulivat ampumisen kohtasi heitä oikea teurastusnäkö. Davis ja hänen vaimonsa olivat kuolleet. Mrs. Davis oli ammuttu läpi molempien keuhkojen ja alaruumiin ja Mr. Davis aivojen läpi.

Neiti Dixon vietiin sairaalaan tajuttomassa tilassa.

Balkanin selkkaukset ennallaan

Turkki on ilmottanut myöntävänsä laajemman itsehallinto-oikeuden Makedonialle, jonka johdosta arvellaan, että sodanvaara on vältetty. — Toiset uutiset kertovat olevan mahdotonta välttää sotaa. Suurvallat jatkavat neuvottelujaan ja ovat päättäneet esittää Balkanin valloille ja Turkille vaatimuksia.

Periisi, lokak. 7 p. — Euroopan suurvallat ovat päättäneet sekaantua Turkin ja Balkanin valtojen välisiin selkkauksiin heti. Suurbritannia tänään hyväksyi Ranskan tekemän esityksen tässä asiassa joten kaikki suurvallat ovat nyt yksimielisiä.

Pääministeri Poincaire heti lähetti tiedon Suurbritannian hyväksymisestä Venäjän ulkoasiainministeri Sergius Sazonoffille, joka vastasi siihen sähkösanomalla pyytäen heitä kohtaamaan Itävallan edustajia ja neuvottelemaan yhteisistä toimenpiteistä.

Ranskan, Suurbritannian, Venäjän, Saksan ja Itävalta-Unkarin lähettiläät Konstantinopolissa esittävät Turkin hallitukselle nootin, jonka ehtoja ei ole vielä ilmotettu, eikä lopullisesti hyväksyttykään.

Tiedetään kuitenkin että suurvallat vaativat sotajoukkojen rajallekeskittämisen lopettamista, selittäen myöskin että mitään alueiden muutosta Balkanilla ei sallita, ja vaativat Balkanin valtoja jättämään suurvaltojen ministeristöjen huoleksi aijottujen reformien toteuttamisen Makedoniassa.

Turkki myöntää reformeja. — Sotaa ei ole vielä vältetty.

Konstantinopoli, lokak. 7 p. — Balkanin asema on paljon huojentunut kun Turkki yhdennellätoista hetkellä on ilmoittanut olevansa halukas myöntämään laajemman itsehallinto-oikeuden Rumelialle ja Makedonialle.

Kreikkalaisten kerrotaan olevan tyytymättömiä asiain nykyiseen kehityksen johdosta; diplomaattisissa piireissä ollaan sitä mieltä että Kreikka perusti laskelmansa yleiseen sotaan ratkaistakseen useita, kauan riidanalaisena olleita kysymyksiä. Näiden joukossa on esimerkiksi Kretan kysymys.

Vaikka toimet käyvät parempaan päin ei silti voida vielä sanoa että sota olisi vältetty. Mitä kaikkea Turkissa on tekeillä ei ole unohdettava ja on hyvin mahdollista että neuvotteluilla ei ole vielä sitä merkitystä kuin otaksutaan.

Useilta tahoilta on ilmaistu pelkoa että sota on kerrassaan mahdoton välttää, jos Makedonia ei saa täydellistä itsehallintoa, koska sotakiihko on kehittynyt korkealle Balkanin valtojen ja Turkin väestöissä. Raskauttava seikka on sekin että Turkin hallitus on kieltänyt viljan lähetyksen Anatoliasta.

Sähkösanomia sensuroidaan.

New York, lokak. 7 p. — Kansainvälinen sähkösanomatoimisto Bernessä, Sveitsissä, ilmottaa että kaikki telegrafilinjat Turkin alueella Euroopassa on suljettu sähkösanomakirjeenvaihdolta.

Kustendjen, Odessan ja Boutamin kautta voidaan Turkista kuitenkin lähettää vielä uutisia.

EDELLEENKIN LAWRENCESSA.

I. W. W. liiton komitea kehottaa varustautumaan taisteluun erotettujen työläisten puolesta.

Lawrence, Mass., lokak. 3 p. — Kaupungissa ei ollut tänä aamuna huomattavissa minkäänlaisia rauhattomuuksia myllyjen avatessa porttinsa. Muutamissa myllyissä on otettu takasin työhön ne työläiset, joilta maanantaina kiellettiin työhön pääsy protestilakkoon osanoton takia. Vielä on toistatuhatta kutomotyöläistä, joita ei ole suostuttu ottamaan takasin.

I. W. W. liiton organiseeraaja William D. Haywood on saapunut kaupunkiin, ottaakseen osaa asiain johtoon. Sen takia kun hänen henkeään on uhattu, pitää hän aina muutamia tovereita seurassaan kaupungilla kulkiessaan.

Tähän saakka on vasta yksi komppania antautunut neuvotteluihin I. W. W. liiton komitean kanssa, jonka tehtävänä on ottaa lähempi selvä tehtailijoilta, mikä on syynä I. W. W. liiton paikallisosaston jäsenten työstä erottamiseen. Kernhart myllyn viranomaiset selittivät komitealle, ettei komppanian tarkotuksena muka ole ollut erottaa työläisiä, vaan ovat he saaneet lähdön myllystä sen takia, että muutamissa työosastoissa ei ole vielä mitään tekemistä, eikä tule ennenkuin muutaman päivän perästä. Kun komitea yritti päästä Wood ja Evarett myllyjen viranomaisten puheille, kiellettiin siltä kokonaan sisäänpääsy.

Eilen illalla piti I. W. W. liiton keskuskomitea kokouksen, jossa pääasiassa pohdittiin mahdollisista toimenpiteistä aseman suhteen. Kokouksen tuloksena ilmotetaan, että komitea katsoo tällä kertaa sopivaksi, että ne, jotka ovat päässeet takasin työhön, pysykööt työssä edelleenkin ja työttömiksi jääneet varttokoot asiain kehitystä. Samalla komitea kehottaa kaikkia työläisiä valmistautumaan taisteluun mahdollisen tarpeen varalta. — Raiv.

TAAS KAHDEKSAN HENKILÖÄ KUOLLUT JUNARIKOSSA JA USEITA HAAVOTTUNUT.

Hagerstown, Md., lokak. 7 p. — Tänä aamuna tapahtui Western Maryland rautatiellä junien yhteentörmäys jossa kahdeksan henkilöä kuoli ja useita haavottui.

Yhdysvaltain rautatiet ovat todellisia surmanloukkuja.

CALGARYN SÄHKÖTYÖLÄISTEN LAKKO LOPPUMASSA.

Calgary, Alta, lokak. 5 p. — Ainoastaan kaksi firmaa ja Canadian Pacific komppania on jättänyt hyväksymättä sähkötyöläisten palkankorotusvaatimuksen. Tämän takia on nyt enää vain muutamia miehiä lakossa. Union virkailiat odottavat C. P. R. päätöstä, ja ovat vakuutettuja että jo huomenna kaikki saadaan sovittua.

Rakennustyöläisten tiukka vaatimus aiheutti että lakkolaist. vaatimuksiin noin pian alistuttiin. Rakennustyöläiset näet uhkasivat tehdä lakon jos ei lakkolaisten vaatimuksiin suostuta.

Voima se on joka maailmassa komtieraa.

Suomen Uutisia.

VIIALAN LASITEHTAAN SULKU PÄÄTTYMÄSSÄ.

Kuten tiedetään, julisti Viialan lasitehtaan isännistö 1 p:nä heinäkuuta mainitun tehtaan n. s. teekeliuuneilla, joissa valmistetaan apteekkitavaroita, työnsulun, tarkotuksella alentaa palkkoja 15—40% :iin. Nyt kai jo isännistö on saanut sulusta tarpeeksensa, koska ilmoittivat, että työt aletaan kohdakkoin, joko maanantaina tai tiistaina. Kaikki työläiset kuuluvat pääsevän töihin ja palkat alentuvat vain 10—15%. Työläiset tulevat luultavasti hyväksymään nämä isännistön ehdot. — Mainitun tehtaan mustanlasin puhaltajat ovat olleet myöskin parisen viikkoa sulussa korjaustöiden tähden, mutta alkavat työt kaikilla osastoilla samaan aikaan.

HOSJAINOFFIN OIKEUS RANKAISEE.

Prokuraattori Hosjainoff on virasta pidättänyt 10 kuukauden ajaksi Kuopion kaupunginviskaalin K. J. Basilierin, koska hän on kieltäytynyt nostamasta painohallituksen määräämää kannetta eräässä yhdenvertaisuuslain johdosta nostetussa jutussa.

RUOVEDEN KIRKON KASSAN VAJAUS KIRKONKOKOUKSEN KÄSITELTÄVÄNÄ.

Vajaus suoritettava kähveltäjän kuolinpesästä.

V. k. 12 p. klo 10 aamupäivällä oli Ruovedellä kirkonkokous sen vaillingin johdosta, jonka kirkon isäntä-vainaja Kristian Soisalo oli jälkeensä jättänyt ja joka vajaus on pyörein luvuin 13,000 mk.

Kirkonkokus on „Kansan Lehden" kertoman mukaan vajauksesta päättänyt, että se on suoritettava Soisalon kuolinpesästä. Jos kuolinpesässä ei ole tarpeeksi varoja, on loppusumma kirkkoneuvoston jäsenien korvattava. Kirkkoneuvostolle annettiin huoleksi ryhtyä toimenpiteisiin, että rahat kirkon kassaan takaisin saadaan.

Näillä ehdoilla kirkon tilit hyväksyttiin.

Soisalon kuolinpesässä kuuluu muuten olevan omaisuutta lähes 30,000 mkn arvosta, joten sieltä kyllä voidaan sellainen kähvellys kuin 13,000 mk. suorittaa.

POSTIKONTTOREJA YKSITYISLIIKKEISIIN.

Helsingin raitiovaunuihin on kiinnitetty postilaatikoita yleisön mukavuudeksi. — Laatikot tyhjennetään Ylioppilastalon ja Seurahuoneen luona klo 6,30—7,30 a.-p., 11,30—12,30 päiv. sekä 3,45—4,45 ja 5—6 i.-p. Kirjeet, joita sen jälkeen laatikoihin pannaan, säilyvät niissä seuraavaan aamuun raitiotietallissa, joka on yöaikaan vartioimisen alainen.

Tämän lisäksi, saatuaan senaatin luvan, valmistelee postilaitos pienempien „toisen luokan postihaarakonttorien" avaamista erinäisissä yksitysliikkeissä. Aluksi tulee niitä avattavaksi 10 eri osissa kaupunkia. Konttoreissa myydään postimerkkejä ja vastaanotetaan kirjoihin vietäviä kirjeitä sekä postiosotuksia, viime mainittuja ei kuitenkaan korkeampaan määrään kuin 100 mk:aan.

Uudistus tulee toimeenpantavaksi marrask. 1 p. Jos se osottautuu toiveita vastaavaksi, tullaan sitä toteuttamaan myös suuremmissa maseutukaupungeissa.

TYOKANSA,

ainoa suomalainen lehti Canadassa, työväestön äänenkannattaja, ilmestyy joka päivä, paitsi ei sunnuntaina ja laillisina juhlapäivinä.

TOIMITUS JA KONTTORI
316 Bay Street.
Postiosote:
Port Arthur, Box 516, Ont., Can.
Puhelimet:
Konttori 402 North.
Toimitus 402k North.

Toimittajat
M. Hahl — L. Moilanen
Yrjö Mäkelä — K. Alatalo.

Liikkeenhoitaja
(*Manager*)
John Oravainen

TILAUSHINNAT
Canadaan ja Yhdysvaltoihin:
Vuosi $3.50
Puoli vuotta 1.75
Kolme kuukautta 1.00

Suomeen ja muuanne ulkomaille
Vuosi $4.50
Puoli vuotta 2.25
Kolme kuukautta 1.50

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosiilmoituksista tuntuva alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 10c. riviltä. Ilmoituksista etusivulla 50 prosentin korotus.

Nimenmuutosilmoitukset maksaa $1.00 kerta ja 2 kertaa $1.50 — Avioliittoilmoitukset $1.00 kerta, $1.50 2 kertaa (etusivulla $1.50, 2 kertaa $2.00). — Syntymäilmotukset 50c. kerta, 75c. 2 kertaa. — Kuoleman ilmoitukset $1.00 kerta, $1.50 2 kertaa.

ASIAMIEHILLE JA TILAAJILLE
Asiamiesten ja tilaajien on muistettava, että lehti alkaa saapumaan tilaajille viikon perästä siitä kun tilaus on konttoriimme saapunut.

Työkansa (The Workpeople)

the only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays, by
The Finnish Publishing Company
— — *Limited* — —
Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Offices
316 Bay Street. P. O. Box 516.
'Phones:
Office 402 North.
Editor 402k North.

Advertising rates: 25 cents for column inch Considerable reduction on monthly and yearly advertisements. News-advertisements 10 cents a line. For advertisements on front page 50 per cent increase.

Extended the statutory postal privileges on the 9th day of April 1912.

UNION LABEL PORT ARTHUR

NAISTEN ÄÄNIOIKEUSASIA CANADASSA.

Englannin naisten yhteiskunta poliittisen union edustaja Miss Wylie on juuri saapunut Canadaan herättämään Canadan naisissa enempi innostusta äänioikeusasiaan. Ensimäisessä puheessaan, jonka Miss Wylie piti Montrealissa, hän teki selkoa niistä eroavaisuuksista, joita on olemassa Englannin ja Canadan naisten olojen välillä. Hän sanoi, että Suurbritanniassa on yksi ja puoli miljoonaa enempi naisia kuin miehiä ja että siellä on viisi miljoonaa naista, jotka tyoskentelevät, ei kasatakseen rahaa, mutta pitääkseen sielun ja ruumiin yhdessä. „Tilastot osottavat,, että hallituksen kouluissa kuusikymmentä viisi prosenttia lapsista yllä-pitää äitit. Yksistään tämän tähdenkin Miss Wylie katsoi, että naisilla tulisi olla oikeus sanoa sanottavansa maan asioissa.

PAKOLLINEN RIIDAN RATKAISU.

Jälkeen Dominion Trades ja Labor Congressin konventsionin, jossa teollisuusriitojen tutkimis- ja sovittelulaki tuomittiin työväestölle vahingollisena ja vaadittiin hallitus kumoamaan sen, on useilta tahoilta, ei yksistään porvareiden mutta työläistenkin puolesta ryhdytty vaatimaan pakollista teollisuusriitojen ratkaisua. Hamiltonin Labors News on oikein in-

een on tyydyttävä ratkaisulautakunnan päätökseen miellyttäköönpä se heitä eli ei. Nykyisen lain mukaan, vaikka työläisillä on oikeus nimittää edustajansa sovintolautakuntaan ja työläisten ja työnantajien edustajilla on oikeus sopia lautakunnan puheenjohtajasta, niin siltikin sovintolautakunnan päätökset useimmiten eivät tyydytä työläisiä. Jos riidan ratkaisusta tulee pakollinen ja ratkaisulautakunnasta tulee hallituksen nimittämä seisova virasto, kuten työministeri Crothers on sitä esittänyt, niin sen päätökset tulevat olemaan entistä harvemmin työläisiä tyydyttäviä, mutta työläisten on kuitenkin niihin alistuttava elleivät tahdo saada oikeuslaitoksia niskaansa. Näihin seikkoin katsoen niiden työläisten ja "työväen lehtien", jotka suosittelevat pakollista riidanratkaisua täytyy oll akovin lyhytnäköisiä tahi muussa tapauksessa ne ovat suoranaisesti porvareiden kätyreitä.

SUTHERLANNIN HERTTUAN ASUTUS-SUUNNITELMA.

Sutherlannin herttua, joka on ostanut suuria maa-aloja Länsi-Canadasta ja aikoo tuoda niille talonpoikia Skotlannista asumaan, sanoo että hän suunnitelmallaan katsoo paremminkin valtakunnan hyvää kuin omaa etuansa. Hän sanoo, että voittoprosentti hänen asuttamis yrityksessään on niin alhainen — kuusi prosenttia — ettei sen vuoksi olisi kannattanut ryhtyä sellaiseen vaivannäköön. Kuitenkin, lausunnostaan huolimatta, herttua on tässä yrityksessä pitänyt omaansa sekä valtakunnan etua silmällä. Pääoma, joka on sijoitettu Englannin rautateihin, tuopi osakkeen omistajille ainoastaan kolme prosenttia voittoa vuodessa ja kuusi prosenttia voittoa suurille pääomille on jo suuri Canadassakin. Tästä käypi selville että herttua sijoittelee pää omiaan Canadan maihin ja ryhtyy asuttamaan niitä skottlantilaisilla talonpojilla suuremman voiton toivossa kuin mita hän voisi saada Englannissa. Valtakunnan, se on, porvarillisen yhteiskunnan etua hän pitää tässä silmällä siten, että muuttaa huonossa asemassa olevan kapinoitsevan työväen Englannista Canadaan hiukan parempiin oloihin, mutta siltikin tuottamaan entistä suurempaa voittoa isännilleen.

Sutherlannin herttuan suunnitelma ei ole alussakaan mikään pieni yritys; hänellä on jo ensi vuonna aikomus tuoda tänne englantilaisia sadoissa tuhansissa, joten se vaikuttaa heti siihen suuntaan, mihin sitä on tarkotettu, nimittäin pienentää työttömyyttä kotimaassa ja siten — porvarien toivon mukaan — vaimentaa työväestön kapinahenkeä ja jatkaa kuolon tuskissa kamppailevan kapitalistisen yhteiskunnan ikää.Herttua toivoo, että kun suuressa kurjuudessa olevat englantilaiset maanviljelystyöläiset muutetaan canadalaisen työläisen tasolle, niin kapinahenki heistä katoaa ja he, anglannin kapitalistit, voivat jatkaa riistämistään täällä entisellä tavalla.Lyhyesti sanottuna tarkotus on heikentää työväestön kapinahenkeä Englannissa pienentämällä työttömäin armeijaa ja siten pelastaa „valtakunta" sitä uhkaavasta vaarasta.

Canadalaisten suhtautuminen Sutherlannin herttuan asuttamisyritykseen on erilainen eri luokkien taholta. Konservatiivinen sanomalehdistö,joka on antanut suurimman siunauksensa Englannin rahamailmalle, sanoo sen olevan ihmisystävällisimmän yrityksen mitä kos-jätoverinsa"; he katsovat ainoastaan tämänpäiväistä hyötyä Canadan asuttamisessa. Niimpä liberaaliset lehdet puhuessaan Sutherlannin herttuan suunnitelmasta sanovat, että englantilaiset maanviljelystyöläiset eivät opi pitkään aikaan viljelemään Canadan maita hyötyä tuottavasti. Heidän mielestään olisi viisainta tuoda maanviljelijöitä Yhdysvalloista, sillä sieltä ainoastaan voi tulla menestyksellisiä maanviljelijöitä Canadaan. Näin ne haastelevat. Ne eivät suinkaan perusta siitä miten pienviljelijät tulevat toimeen, vaan ne katsovat missä määrin mistäkin maasta tulleet uudisasukkaat voivat avata canadalaista maan kamaraa ja kasvattaa viljaa porvareiden riistettäväksi.

Järjestyneen työväestön, s. t. s. ammattiunioiden ja sosialistienkin taholta katsotaan suunnitelmaa yhtä vihamielisesti kuin Aasialaista siirtolaisuutta. He uskovat, että Canadan kapitalistit saavat juuri näistä siirtolaisista pitkäksi aikaa äänestäjiä itselleen. Ja kun asiaa oikein ajattelee, niin se näyttää siltä, että sillä ikäänkuin tahdotaan tasata työväen tyytymättömyyttä brittiläisessä valtakunnassa vähentämällä tyytymättömyyden syytä osassa valtakuntaa ja lisäämällä tyytyväisten lukua toisessa osassa.

Työtaisteluita ja niihin valmistautumisesta.

Puhuttaessa työtaisteluista, työn- ja pääoman välillä ja varustautumisesta niitten varalta, on heti merkittävä, että ensimäisenä ehtona menestyksellisten työtaistelujen käymiselle, silloin kun niihin joudutaan, on luja järjestyminen. Jos järjestöjä puuttuu, silloin puuttuu keinoja koota työväen joukkovoimia määrättyjen, työläisille edullisten vaatimusten taakse. Joukot ovat silloin hajallaan ja näitä hajallaan olevia joukkoja on kapitalistien sangen helppo hallita. Ja toiselta pulen pysyvät työläiset eripurasina keskenään, riidellen ja kantaen kaunaa toistansa vastaan. Vieläpä mennen niinkin pitkälle usein, että ovat valmiit, pienien keskinäisten riitojensa tähden, parjaamaan tovereitaan työnantajille, aiheuttaen siten toverinsa työpaikan menettämisen. Tämä ilmiö lienee etupäässä seurauksena siitä, että järjestymättöminä työläiset eivät huomaa olevan mitään yhteisiä etuja itsellään, vaan että toinen työläinen on muka ainoastaan kanssakilpailija, joka on syrjäytettävä hinnasta mistä hyvänsä. Järjestyneille työläisille kasvaa aikaa voittaen yhteenkuuluvaisuuden tunne; he huomaavat olevansa kaikki samassa asemassa, huolimatta siitä että tekevät erilaisia töitä. He huomaavat jokatapauksessa olevansa työläisiä ja että tästä asemasta johtuu myöskin yhteiset edut, joita on yhdessä puolustettava. Se on johtanut joukkotoimintaan eri ammattiliittojen ja ammattijärjestön syntymiseen. Niissä on koottuna työväen yhteinen joukkovoima.

Kuitenkaan tällä voiman kokoamisella ei ole päätarkoituksena saada juuri työtaisteluja syntymään, vaan on tarkoitus valvoa työväen etuja, suojella niitä kapitalistien häikäilemättömiltä hyökkäyksiltä sekä jos niitä ei voida suojella ilman taisteluja, kootuilla voimilla taistella voittoja työväelle. Sii-

Työtaisteluihin valmistauminen merkitsee samaa kuin palkkaliikkeen alkaminen. Järjestyneen työväen kesken alkaa palkkaliike luonnollisesti keskusteluilla ammattiosaston kokouksissa. Siellä tutkitaan ne syyt, jotka siinä tahi tässä typaikassa ovat tehneet työläisten olot niin sietämättömäksi, että niihin yleinen tyytymättömyys on olemassa ja sentähden halutaisiin kiihkeästi niihin parannuksia. Järjestymättömän työväen kesken alkaa palkkaliike useimmiten lakolla. Ollaan jostain saatu kuulla, että työstä lakkaamalla ovat työl. muualakin saaneet asemaansa korjauksia ja siitä on johtunut ajatus että, eiköhän sitä mekin mahdettaisi samalla keinolla saada olojamme korjaantumaan. Se miten näissä järjestymättömäin lakoissa on useimmiten käynyt, lienee yleensä jotenkin tunnettu, joten niistä ei sen enempää.

Lakkoonhan tietysti johtaa järjestyneenkin työväen palkkaliike, varsinkin silloin, kun sovittelut ovat rauenneet, vaikkeikaan se sillä ala.

Ensimäinen ja tavallisin taisteluase on lakko, johon täydytään turvautua silloin kuin muita keinoja asian ratkaisulle ei enään ole olemassa.

Lakkoja on taas useamman luonteisia. Ne voidaan jakaa luonteensa mukaan kolmeen luokkaan, nimittäin hyökkäyslakkoihin, puolustuslakkoihin ja osanotto- eli avustuslakkoihin.

Hyökkäyslakoksi sanotaan tavallisesti sellaista lakkoa, jossa työläiset esittävät isännistöllensä sellaisen vaatimuksen, joka tarkoittaa työläisten palkkojen korottamista k o r k e i m m iksi kuin mitä aikaisemmin ovat olleet tahi jos vaatimus koskee työajan lyhennystä eli mitä muuta työväelle hyödyllistä vaatimusta hyvänsä, jolla tahdotaan mennä eteenpäin siitä asemasta, jossa tänä päivänä ollaan, parempaan asemaan huomenna, kuvannollisesti sanottuna. Tahi jossa yleensä hyökätään eteenpäin.

Puolustuslakoksi nimitetään taas sellaista lakkoa, jossa, kun kapitalistit tahtovat huonontaa työläisten aikaisemmin saavuttamia elinehtoja, työläiset käyvät niitä puolustamaan lakolla. Silloin työläisten asema on puolustajan eikä hyökkääjän, joten sellaista lakkoa sanotaankin puolustuslakoksi.

Osanotto eli avustuslakoksi sanotaan sellaista lakkoa, johon yhtyy jokin työryhmä tarkoituksella avustaa toisia työryhmiä, jotka ovat, joko hyökkäys- tahi puolustuslakkoon yhtyneet, asettamatta itse työnantajille mitään vaatimuksia, palkkojen, työajan y. m. suhteen, ainoastaan tahtoen painosta taistelussa olevien toverien-sa vaatimuksien läpi menemistä lakkoon yhtymisellään.

Tämä viimeksimainittu, osanotto- eli avustuslakko, on kaikista lakoista vaarallisin. Se on sitä kahdestakin syystä. Ensiksikin, siinä ei ole siihen osaa ottavien työläisten edut persoonallisesti kyseenalaisena, ja sellaista taistelua, jossa ei omat edut ole suorastaan, joko voitettavisa tahi menettävissä, ei koskaan käydä sellaisella ponnella, kun käydään taistelua persoonallisista eduista. Toiseksi se on vaarallinen sentähden, kun työnantajat siellä missä työ sopimukset ovat voimassa, jotka määrää, että työnseisausta ei saa panna toimeen kummaltakaan puolelta niinkauan, kun sopimus on voimassa ja kun työläiset oloien pakosta, huoli-

Mitä lujemmin työväki järjestyy, mitä paremmin se varustautuu taisteluita varten, sitä suurempia ovat sen saavuttamat voitotkin. Mitä paremmin taistelut on valmistettu sitä suuremmat on voiton toiveet kin. Ja kuitenkin kaikitenkin, niin pienet kuin suuretkin voitot riippuvat aina viime kädessä siitä, kuinka lujat työjärjestöt työläisillä on.

Kapitalismi ihmiskunnan heikontajana.

Kieltämätöntä on, että kapitalistinen tuotantotapa on mukanaan tuonut huomattavan edistyksen. Suurteollisuuden kautta tuotetaan tarvikkeita monta kertaa enemmän ja vähemmällä ihmisvoiman kulutuksella kuin minkään edellisen tuotantotavan vallitessa. Suurtuotanto merkitsee siis yhteiskunnallista edistystä ja tälle seikalle antavatkin porvarilliset taloustieteilijät erittäin suuren merkityksen. Me voimme olla tästä seikasta yksimielisiä heidän kanssaan, mutta eroamme jyrkästi siinä, onko nykyinen tuotanto- ja talousjärjestelmä perustettu oikealle pohjalle. Ja tästä viimemainitusta seikasta emme varmasti pääsekään koskaan heidän kanssaan yksimielisyyteen.

Sosialidemokrateilla ei ole mitään suurteollisuutta ja joukkotuotantoa vastaan. Päinvastoin on järjestynyt työv[illegible] suurteollisuuden kannattaja, sillä suurtuotannossa voidaan ihmisvoima korvata konevoimalla paljon paremmin kuin käsityössä ja pienteollisuudessa. Ja mitä vähemmällä ihmisvoiman kulutuksella voidaan toimeentulla, sitä helpompi se on työväenluokalle .

Erimielisyytemme porvarien kanssa alkaa vasta siitä, kuka on tuotantovälineiden omistaja, kuka järjestää tuotannon ja miten työn tulokset jaetaan. Porvariston mielestä on nykyinen olotila paras mahdollinen järjestelmä. Yhteiskunnassa on vapaa kilpailu, jonka vallitessa jokaisella yksilöllä on tilaisuus valloittaa se yhteiskunnallinen asema, minkä hänen persoonalliset ominaisuutensa edellyttävät. Kyvykäs henkilö voi kohota tuotantolaitoksen omistajaksi, jotavastoin välempikykyinen saa pysyä työntekijä. ä. Porvariston mielestä on aivan oikein, että työnantajan asemaan päässyt henkilö saa yksin ja aivan vapaasti määrätä tuotantoa koskevat seikat. Hänestä yksin riippuu, kenelle ja millaisilla ehdoilla hän suvaitsee antaa työtä, kuinka pitkä on työaika, kuinka paljon maksetaan työntekijälle palkkaa tyostään j.n.e. Kun työnantajat kapitalistisen järjestelmän kehittyessä ovat joutuneet yhä enemmän tekemisiin keskenään ja samalla myös riippuvaisiksi toisistaan, on tästä johdonmukaisesti seurannut, että nuo yksityiselle työnantajalle tunnustettu valta on siirtynyt yhdistyneelle työnantajajoukolle, kapitalisteille.

Meidän mielestämme taas kapitalistinen järjestelmä on kurjinta mitä olla saattaa. Se jättää kansan suuren enemmistön, koko työväenluokan, työnantajien mitä tunnottomimman anastushimon uhriksi. Kun tuotantovälineet ovat yksityisen työnantajan omaisuutta, antaa tämä seikka kapitalistille tilaisuuden miten alastomaan nylkemiseen tahansa. Tuotannonvälineiden omistajaa tukee täs-

työaikaa samassa suhteessa kuin teknilliset parannukset vähentävät ihmistyövoiman tarvetta. Kapitalisti vaatii työläiseltään yhtä pitkän työpäivän kuin ennenkin ja jos käytäntöön otettu uusi kone vähentää ihmistyön tarpeen, saavat työntekijät luvan lähteä maantielle. Työnantaja haluaa itse yksin nauttia kaikenhyödyn teknillisistä parannuksista .

Kapitalistisen järjestelmän puutteet eivät ole korjattavissa muuten kuin koko tämän järjestelmän kumoamisen kautta. Huolimatta kaikista tämän järjestelmän paikkausyrityksistä esiintyvät kaikki sen synnyttämät epäkohdat tänään yhtä räikeinä kuin ennenkin, vieläpä esiintyvät toiset epäkohdat entisestäänkin suurentuneina. Varsinkin on niin laita työntekijäin työntulosten anastamisen kanssa. Mitä etevämmäksi ja tuottokykyisemmäksi suurteollisuus kasvaa, sitä ankarammin kapitalistiluokka nylkee työntekijöitä. sitä suuremmaksi kasvaa työnantajan voitto. Tällainen ei voi olla mikään oikeudellinen järjestelmä. Ja koska yksityistuotannon vallitessa ei näy olevan toivoa millään keinolla saada asiaa autetuksi, täytyy turvautua sellaiseen keinoon, joka tepsii. Paras keino siihen on tuotannon muuttaminen yhteiskunnalliseksi, s. o. yhteiskunnan on otettava haltuunsa tuotannonvälineet ja ryhdyttävä harjoittamaan joukkotuotantoa yhteiskunnan omaan laskuun. Silloin yhteiskunta saa järjestää tuotantosuhteet sellaiseksi, joka tyydyttää yhteiskunnan kaikkia jäseniä. Kukin saakoon oikeutetun osansa työnsä tuloksista,jonka ohella otetaan tarkoin huomioon, ettei yhteiskunnan jäseniä rasiteta tarpeettomalla työllä, toisin sanoen: koneiden aikaansaama ihmistyövoiman vähempi tarve lyhentää työpäivää.

Nykyisen järjestelmän vallitessa nähdään yhtä mittaa esimerkkejä, kuinka kapitalismi rajattomassa anastushalussaan murskaa kaiken, mikä asettuu sen tielle. Pääomanomistajat eivät kammo mitään keinoja, jos vaan jostakin on niillä tilaisuus jotakin ansaita. Kansan hyvinvointi, korkeammat siveyssäännöt, jopa kansan tulevaisuuskin saavat siinä joutua jalkoihin tallattavaksi. Kapitalistin voitto on pääasia

Tuotannonvälineiden yksityisomistuksen kirous on käynyt selvästi ilmi m m. siinä, että kapitalismi edistää työväenluokan ruumiillista rappeutumista. Suurteollisuuden palveluksesa oleva henkilö on säännöllisesti lyhytikäisempi kuin muut, hänen jälkeläisensä tulevat heikkoja ja ovat siten herkempiä ottamaan vastaan kaikellaisia tauteja. Konetyö epäilemättä kuluttaa työntekijää enemmän kuin käsityö. Kapitalisti ei kuitenkaan tästä välitä niin kauvan kuin hänelle on työvoimaa kylliksi tarjolla. Työntekijät saavat tehdä yhtä pitkän työpäivän kuin ennenkin ja menehtyä tehtaan lokeroihin. Työnantaja haluaa heistä hyötyä mahdollisimman paljon. Tällä työnantajain halulla ei ole mitään rajaa ja sen uhreina saavat työntekijät vaikka kuolla työnantajain koneiden ääreen.

Saksassa on alkanut herättää yleistä huomiota asevelvollisuustarkastuksessa hyväksyttyjen rekryyttien alentuminen. Muutamien vuosien kuluessa on huomattu asekuntoisten miesten prosenttiluvun laskevan. Se osottaa kansan ruu-la. Selvä todistus rodun huonontumisesta.

Sanottu saksalainen tilasto samalla todistaa, että suvun huonontuminen riippuu juuri suurteollisuudesta. On näet huomattu huonontumisen olevan nopeiman suurteollisuusalueilla. — Niinpä on kelvollisten ja kelvollisiksi kehittyväin prosenttiluku vuosina 1906—1910 alentunut esim. Brandenburgissa 57 prosentista 50,9 prosenttiin, Schelsiassa 66,7 — 59 pros. ja Hanoverissa 72 prosentista 67,7 prosenttiin. Vähemmän kelvollisten ja kokonaan kelvottomien luku on samaan aikaan lisääntynyt Brandenburgissa 42,7 pros.—48,9 prosenttiin, Schlesiassa 43 pros. — 40,7 prosenttiin ja Hannoverissa 27,9 pros.—32,2 prosenttiin. Tämä, jos mikään, elävästi todistaa kapitalistisen järjestelmän turmelevaa vaikutusta.

Ruumiillisen hyinvoinnin turmeleminen pitäisi kapitalistien omaltakin kannalta olla hyvin arveluttava, mutta sitä he eivät jouda ajattelemaan. koska heidän kaikki ajatuksensa ovat kohdistuneina vain rahapussin paisuttamiseen. Meidän kapitalistisen järjestelmän vastustajain on kuitenkin pidettävä tätä seikkaa yhtenä kaikkein rikollisimmista ja senkin vuoksi käytävä ankarasti työhön moisen järjestelmän kukistamiseksi.

Ontariosta.

COPPER CLIFF.

Suomalainen putkassa. Hemppa kuletti t. k. 1 p. kansalaisemme Heikki Vuorenpään kanahäkkiin. Kun alkohooli poistui Heikin päästä, niin Hemppa kuletti Heikin oikeuspaikalle,josta hän selvisi maksamalla $7.25.

Tädinpoikia kiikkiin. Kerrotaan että Hemppa on jonakin päivänä kulettanut ainakin kahdeksan rästyylappua italialaisille viinan ja piirin myynnistä. Josko Hemppa onnistuu nyt paremmin kuin edellisellä kerralla, saamme kuulla jälestäpäin kunhan juttu on ollut oikeuden käsiteltävänä.

Kosolta harjoituksia. T. k. 3 p:n iltana oli seuran talolla soittokunnalla harjoitukset, sekä voimisteluseuralla. Voimisteluseuran johtaja kertoi, että harjoittelioista jo osa alkaa — „oppia". Näytöskappaleen harjoitukset olivat myöskin samana iltana. Kyllä onkin touhua ja hommaa täällä meidän „suurkaupungissamme".

„Joonaanpoika."

SOUTH PORCUPINE.

Osastomme kokouksessa v. k. 22 p. keskusteltiin Toimeenpanevalta komitealta tulleen tiedonannon johdosta kummassako olisi parempi v. 1913 koko maata käsittävä edustajakokous pitää Port Arthurissa vaiko Winnipegissä? Kaikki oli sitä mieltä, että sen on edullisempi pitää Port Arthurissa. Ajan suhteen olimme sitä mieltä, että toukokuun loppupuolella tai kesäkuun alussa on sopivin aika. Keskustelimme siitä, kuinka suurella summalla voimme avustaa edustajaa hänen mennessä mainittuun kokoukseen ja päätettiin avustaa jäsenluvun mukaan, dollarilla kukin jäsen puolestaan.

Tätänykyä on osastomme toiminta kokolailla vilkasta. Iltamia on pidetty tuhkatiheään ja niissä esitetty näytöskappaleitakin miltei joka viikko. Perustimme puhujaseuran, joka toimii joka sunnuntai-ilta olevien ohjelmakokouksien hyväksi. Osaston yh-

Kolme kuukautta 1.00

Suomeen ja muuanne ulkomaille

Vuosi $4.50
Puoli vuotta 2.25
Kolme kuukautta 1.50

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosiilmoituksista tuntuva alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 10c. riviltä. Ilmoituksista etusivulla 50 prosentin korotus.

Nimenmuutosilmoitukset maksaa $1.00 kerta ja 2 kertaa $1.50 — Avioliittoilmoitukset $1.00 kerta, $1.50 2 kertaa (etusivulla $1.50, 2 kertaa $2.00). — Syntymäilmoitukset 50c. kerta, 75c. 2 kertaa. — Kuoleman ilmoitukset $1.00 kerta, $1.50 2 kertaa.

ASIAMIEHILLE JA TILAAJILLE

Asiamiesten ja tilaajien on muistettava, että lehti alkaa saapumaan tilaajille viikon perästä siitä kun tilaus on konttoriimme saapunut.

Työkansa (The Workpeople)

the only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays, by
The Finnish Publishing Company
— — *Limited* — —
Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Offices
316 Bay Street. P. O. Box 516.
'Phones:
Office 402 North.
Editor 402k North.

Advertising rates: 25 cents for column inch Considerable reduction on monthly and yearly advertisements. News-advertisements 10 cents a line. For advertisements on front page 50 per cent increase.

Extended the statutory postal privileges on the 9th day of April 1912.

NAISTEN ÄÄNIOIKEUSASIA CANADASSA.

Englannin naisten yhteiskunta poliittisen union edustaja Miss Wylie on juuri saapunut Canadaan herättämään Canadan naisissa enempi innostusta äänioikeusasiaan. Ensimäisessä puheessaan, jonka Miss Wylie piti Montrealissa, hän teki selkoa niistä eroavaisuuksista, joita on olemassa Englannin ja Canadan naisten olojen välillä. Hän sanoi, että Suurbritanniassa on yksi ja puoli miljoonaa enempi naisia kuin miehiä ja että siellä on viisi miljoonaa naista, jotka tyoskentelevät, ei kasatakseen rahaa, mutta pitääkseen sielun ja ruumiin yhdessä. „Tilastot osottavat„ että hallituksen kouluissa kuusikymmentä viisi prosenttia lapsista ylläpitää äitit. Yksistään tämän tähdenkin Miss Wylie katsoi, että naisilla tulisi olla oikeus sanoa sanottavansa maan asioissa.

PAKOLLINEN RIIDAN RATKAISU.

Jälkeen Dominion Trades ja Làbor Congressin konventsionin, jossa teollisuusriitojen tutkimis- ja sovittelulaki tuomittiin työväestölle vahingollisena ja vaadittiin hallitus kumoamaan sen, on useilta tahoilta, ei yksistään porvareiden mutta työläistenkin puolesta ryhdytty vaatimaan pakollista teollisuusriitojen ratkaisua. Hamiltonin Labors News on oikein innolla ruvennut sellaista esitystä puolustamaan.

Niiden työläisten, jotka tällaista esitystä kannattavat täytyy olla hirveän lyhytnäköisiä. Nykyinenkin niin sanottu Lemieux-laki, laki jota ammattiuniot ovat tuominneet ja vaatineet sen kumoamista on pakolliseen riidanratkaisuun verrattuna edullinen työväestölle. Nykyisen lain mukaan, jos lakimääräinen sovintolautakunnan päätös ei miellytä työläisiä, heillä on oikeus mennä lakkoo ja ellei se miellytä työnantajia he voivat julistaa työnsulun. Jos riidanratkaisu muutetaan pakolliseksi, niin kummankin riitapuolu-

tuttava elleivät tahdo saada oikeuslaitoksia niskaansa. Näihin seikkoin katsoen niiden työläisten ja "työväen lehtien", jotka suosittelevat pakollista riidanratkaisua täytyy oll akovin lyhytnäköisiä tai muussa tapauksessa ne ovat suoranaisesti porvareiden kätyreitä.

SUTHERLANNIN HERTTUAN ASUTUS-SUUNNITELMA.

Sutherlannin herttua, joka on ostanut suuria maa-aloja Länsi-Canadasta ja aikoo tuoda niille talonpoikia Skotlannista asumaan, sanoo että hän suunnitelmallaan katsoo paremminkin valtakunnan hyvää kuin omaa etuansa. Hän sanoo, että voittoprosentti hänen asuttamis yrityksessään on niin alhainen — kuusi prosenttia — ettei sen vuoksi olisi kannattanut ryhtyä sellaiseen vaivannäköön. Kuitenkin, lausunnostaan huolimatta, herttua on tässä yrityksessä pitänyt omaansa sekä valtakunnan etua silmällä. Paaoma, joka on sijoitettu Englannin rautateihin, tuopi osakkeen omistajille ainoastaan kolme prosenttia voittoa vuodessa ja kuusi prosenttia voittoa suurille pääomille on jo suuri Canadassakin. Tästä käypi selville että herttua sijoittelee pää omiaan Canadan maihin ja ryhtyy asuttamaan niitä skottlantilaisilla talonpojilla suurem man voiton toivossa kuin mita hän voisi saada Englannissa. Valtakunnan, se on, porvarillisen yhteiskunnan etua hän pitää tässä silmällä siten, että muuttaa huonossa asemassa olevan kapinoitsevan työväen Englannista Canadaan hiukan parempiin oloihin, mutta siltikin tuottamaan entistä suurempaa voittoa isännilleen.

Sutherlannin herttuan suunnitelma ei ole alussakaan mikään pieni yritys; hänellä on jo ensi vuonna aikomus tuoda tänne englantilaisia sadoissa tuhansissa, joten se vaikuttaa heti siihen suuntaan, mihin sitä on tarkotettu, nimittäin pienentää työttömyyttä kotimaassa ja siten — porvarien toivon mukaan — vaimentaa työväestön kapinahenkeä ja jatkaa kuolon tuskissa kamppailevan kapitalistisen yhteiskunnan ikää.Hertua toivoo, että kun suuressa kurjuudessa olevat englantilaiset maanviljelystyöläiset muutetaan canadalaisen työläisen tasolle, niin kapinahenki heistä katoaa ja he, anglannin kapitalistit, voivat jatkaa riistämistään täällä entisellä tavalla.Lyhyesti sanottuna tarkotus on heikentää työväestön kapinahenkeä Englannissa pienentämällä työttömäin armeijaa ja siten pelastaa „valtakunta" sitä uhkaavasta vaarasta.

Canadalaisten suhtautuminen Sutherlannin herttuan asuttamisyritykseen on erilainen eri luokkien taholta. Konservatiivinen sanomalehdistö,joka on antanut suurimman siunauksensa Englannin rahamailmalle, sanoo sen olevan ihmisystävällisimmän yrityksen mitä koskaan on pantu alulle tämän ilman kannen alla. „Canada brittiläisille" se huutaa täyttä kurkkua ja kehottaa toisia rikkaita englantilaisia seuraamaan hyvää esimerkkiä. Liberaalit, joilla ei ole huolena oma kukkaro ja valtakunnan turvallisuus, vaan oma kukkaro ja kapitalistisen yhteiskunnan tur vallisuus Canadassa, eivät ylistä yritystä, jota jotkut nimittävät kapitalistisen yhteiskunnan varaventtiiliksi Englannissa, niinkään suuresti vaikkakin hyväksyvät sen. He eivät ole tässä asiassa varsin niin kaukonäköisiä kuin heidän „riistämistäkin maasta tulleet uudis-asukkkaat voivat avata canadalaista maan kamaraa ja kasvattaa viljaa porvareiden riistettäväksi.

Järjestyneen työväestön, s. t. s. ammattiunioiden ja sosialistienkin taholta katsotaan suunnitelmaa yhtä vihamielisesti kuin Aasialaista siirtolaisuutta. He uskovat, että Canadan kapitalistit saavat juuri näistä siirtolaisista pitkäksi aikaa äänestäjiä itselleen. Ja kun asiaa oikein ajattelee, niin se näyttää siltä, että sillä ikäänkuin tahdotaan tasata työväen tyytymättömyyttä brittiläisessä valtakunnassa vähentämällä tyytymättömyyden syytä osassa valtakuntaa ja lisäämällä tyytyväisten lukua toisessa osassa.

Työtaisteluita ja niihin valmistautumisesta.

Puhuttaessa työtaisteluista, työn- ja pääoman välillä ja varustautumisesta niitten varalta, on heti merkittävä. että ensimäisenä ehtona menestyksellisten työtaistelujen käymiselle, silloin kun niihin joudutaan, on luja järjestyminen. Jos järjestöjä puuttuu, silloin puuttuu keinoja koota työväen joukkovoimia määrättyjen, työläisille edullisten vaatimusten taakse. Joukot ovat silloin hajallaan ja näitä hajallaan olevia joukkoja on kapitalistien sangen helppo hallita. Ja toiselta pulen pysyvät työläiset eripurasina keskenään, riidellen ja kantaen kaunaa toistansa vastaan. Vieläpä mennen niinkin pitkälle usein, että ovat valmiit, pienien keskinäisten riitojensa tähden, parjaamaan tovereitaan työnantajille, aiheuttaen siten toverinsa työpaikan menettämisen. Tämä ilmiö lienee etupäässä seurauksena siitä, että järjestymättöminä työläiset eivät huomaa olevan mitään yhteisiä etuja itsellään, vaan että toinen työläinen on muka ainoastaan kansakilpailija, joka on syrjäytettävä hinnasta mistä hyvänsä. Järjestyneille työläisille kasvaa aikaa voittaen yhteenkuuluvaisuuden tunne; he huomaavat olevansa kaikki samassa asemassa, huolimatta siitä että tekevät erilaisia töitä. He huomaavat jokatapauksessa olevansa työläisiä ja että tästä asemasta johtuu myöskin yhteiset edut, joita on yhdessä puolustettava. Se on johtanut joukkotoimintaan eri ammattiliittojen ja ammattijärjestön syntymiseen. Niissä on koottuna työväen yhteinen joukkovoima.

Kuitenkaan tällä voiman kokoamisella ei ole päätarkoituksena saada juuri työtaisteluja syntymään, vaan on tarkoitus valvoa työväen etuja. suojella niitä kapitalistien häikäilemättömiltä hyökkäyksiltä sekä jos niitä ei voida suojella ilman taisteluja, kootuilla voimilla taistella voittoja työväelle. Siinä lyhyesti sanottuna järjestymisen tarkoitus ...

Mutta ennenkuin mitään menestyksellistä taistelua voidaan suorittaa järjestyneinäkään, täydytään siihen hyvin varustautua; täydytään valmistaa työtaistelut niin hyvin, ettei tule mitään yllätyksiä mahdollisten virheitten kautta, tahi toisin sanoen tehdään niin vähän virheitä kuin suinkin. Olisi tietystiparempi, ettei niitä tehtäisi ollenkaan. Mutta toiselta puolen on melkein mahdoton niitä kokonaan välttää, sillä erehtyminen on niin inhimillistä.

uksia ja siitä on johtunut ajatus että, eikö hän sitä mekin mahdettaisi samalla keinolla saada olojamme korjaantumaan. Se miten näissä järjestymättömäin lakoissa on useimmiten käynyt, lienee yleensä jotenkin tunnettu, **joten niistä ei** sen enempää.

Lakkoonhan tietysti johtaa järjestyneenkin työväen palkkaliike, varsinkin silloin, kun sovittelut ovat rauenneet, vaikkeikaan se sillä ala.

Ensimäinen ja tavallisin taisteluase on lakko, johon täydytään turvautua silloin kuin muita keinoja asian ratkaisulle ei enään ole olemassa.

Lakkoja on taas useamman luonteisia. Ne voidaan jakaa luonteensa mukaan kolmeen luokkaan, nimittäin hyökkäyslakkoihin, puolustuslakkoihin ja osanotto- eli avustuslakkoihin.

Hyökkäyslakoksi sanotaan tavallisesti sellaista lakkoa, jossa työläiset esittävät isännistöllensä sellaisen vaatimuksen, joka tarkoittaa työläisten palkkojen korottamista k o r k e i m m iksi kuin mitä aikaisemmin ovat olleet tahi jos vaatimus koskee työajan lyhennystä eli mitä muuta työväelle hyödyllistä vaatimusta hyvänsä, jolla tahdotaan mennä eteenpäin siitä asemasta, jossa tänä päivänä ollaan, parempaan asemaan huomenna, kuvannollisesti sanottuna. Tahi jossa yleensä hyökätään eteenpäin.

Puolustuslakoksi nimitetään taas sellaista lakkoa, jossa, kun kapitalistit tahtovat huonontaa työläisten aikaisemmin saavuttamia elinehtoja, työläiset käyvät niitä puolustamaan lakolla. Silloin työläisten asema on puolustajan eikä hyökkääjän, joten sellaista lakkoa sanotaankin puolustuslakoksi.

Osanotto eli avustuslakoksi sanotaan sellaista lakkoa, johon yhtyy jokin työryhmä tarkoituksella avustaa toisia työryhmiä, jotka ovat, joko hyökkäys- tahi puolustuslakkoon yhtyneet, asettamatta itse työnantajille mitään vaatimuksia, palkkojen, työajan y. m. suhteen, ainoastaan tahtoen painostaa taistelussa olevien toveriensa vaatimuksien läpi menemistä lakkoon yhtymisellään.

Tämä viimeksimainittu, osanotto- eli avustuslakko, on kaikista lakoista vaarallisin. Se on sitä kahdestakin syystä. Ensiksikin, siinä ei ole siihen osaa ottavien työläisten edut persoonallisesti kyseenalaisena, ja sellaista taistelua, jossa ei omat edut ole suorastaan, joko voitettavisa tahi menettävissä, ei koskaan käydä sellaisella ponnella, kun käydään taistelua persoonallisista eduista. Toiseksi se on vaarallinen sentähden, kun työnantajat siellä missä työsopimukset ovat voimassa, jotka määrää, että työnseisausta ei saa panna toimeen kummaltakaan puolelta niinkauan, kun sopimus on voimassa ja kun työläiset olojen pakosta, huolimatta sopimuksen määräyksistä ovat olleet pakoitetut ryhtymään osanottolakkoon, selittävät sitä sopimuksen rikkomiseksi.

Kuten jo edellä olemme viitanneet,alkaa palkkaliike järjestyneen työväen kesken keskusteluilla ammattiosaston kokosissa. Siellä selvitetään kaikki ne seikat, jotka tavalla tahi toisella voisivat asiaan vaikuttaa. Koetetaan päästä niin suureen yksimielisyyteen kuin suinkin isännistölle esitettävien vaatimusten suhteen, että kaikki työläiset voisivat seisoa tarpeen tullen niitten takana.

Kieltämätöntä on, että kapitalistinen tuotantotapa on mukanaan tuonut huomattavan edistyksen. Suurteollisuuden kautta tuotetaan tarvikkeita monta kertaa enemmän ja vähemmällä ihmisvoiman kulutuksella kuin minkään edellisen tuotantotavan vallitessa. Suurtuotanto merkitsee siis yhteiskunnallista edistystä ja tälle seikalle antavatkin porvarilliset taloustieteilijät erittäin suuren merkityksen. Me voimme olla tästä seikasta yksimielisiä heidän kanssaan, mutta eroamme jyrkästi siinä, onko nykyinen tuotanto- ja talousjärjestelmä perustettu oikealle pohjalle. Ja tästä viimemainitusta seikasta emme varmasti pääsekään koskaan heidän kanssaan yksimielisyyteen.

Sosialidemokrateilla ei ole mitään suurteollisuutta ja joukkotuotantoa vastaan. Päinvastoin on järjestynyt työv[äen] suurteollisuuden kannattaja, sillä suurtuotannossa voidaan ihmisvoima korvata konevoimalla paljon paremmin kuin käsityössä ja pienteollisuudessa. Ja mitä vähemmällä ihmisvoiman kulutuksella voidaan toimeentulla, sitä helpompi se on työväenluokalle .

Erimielisyytemme porvarien kanssa alkaa vasta siitä, kuka on tuotantovälineiden omistaja, kuka järjestää tuotannon ja miten työn tulokset jaetaan. Porvariston mielestä on nykyinen olotila paras mahdollinen järjestelmä. Yhteiskunnassa on vapaa kilpailu, jonka vallitessa jokaisella yksilöllä on tilaisuus valloittaa se yhteiskunnallinen asema, minkä hänen persoonalliset ominaisuutensa edellyttävät. Kyvykäs henkilö voi kohota tuotantolaitoksen omistajaksi, jotavastoin vähempikykyinen saa pysyä työntekijänä. Porvariston mielestä on aivan oikein, että työnantajan asemaan päässyt henkilö saa yksin ja aivan vapaasti määrätä tuotantoa koskevat seikat. Hänestä yksin riippuu, kenelle ja millaisilla ehdoilla hän suvaitsee antaa työtä, kuinka pitkä on työaika, kuinka paljon maksetaan työntekijälle palkkaa tyostään j.n.e. Kun työnantajat kapitalistisen järjestelmän kehittyessä ovat joutuneet yhä enemmän tekemisiin keskenään ja samalla myös riippuvaisiksi toisistaan, on tästä johdonmukaisesti seurannut, että nuo yksityiselle työnantajalle tunnustettu valta on siirtynyt yhdistyneelle työnantajajoukolle, kapitalisteille.

Meidän mielestämme taas kapitalistinen järjestelmä on kurjinta mitä olla saattaa. Se jättää kansan suuren enemmistön, koko työväenluokan, työnantajien mitä tunnottomimman anastushimon uhriksi. Kun tuotantovälineet ovat yksityisen työnantajan omaisuutta, antaa tämä seikka kapitalistille tilaisuuden miten alastomaan nylkemiseen tahansa. Tuotannonvälineiden omistajaa tukee tässä hänen omistamansa tehtaat, koneet, maatilat ja muut sellaiset, kun taas työntekijä seisoo aivan tyhjin käsin hänen vastassaan. On sanomattakin selvää, kummanko puolelle vaaka kallistuu työsopimusta tehdessä. Konetuotanto on lisäksi vaikuttanut sen, että työmarkkinoilla kilpailevain työläisten luku lisääntyy. Aina keksitään uusia ihmistyötä säästäviä koneita. Mitä enemmän kapitalistinen työnantaja näitä saa palvelukseensa, sitä vähemmäksi tulee ihmistyövoiman tarve. Sillä kapitalisteille ei pälkähdäkään päähän lyhentää työläistensä

mät epäkohdat tänään yhtä räikeinä kuin ennenkin, vieläpä esiintyvät toiset epäkohdat entisestäänkin suurentuneina. Varsinkin on niin laita työntekijäin työntulosten anastamisen kanssa. Mitä etevämmäksi ja tuottokykyisemmäksi suurteollisuus kasvaa, sitä ankarammin kapitalistiluokka nylkee työntekijöitä, sitä suuremmaksi kasvaa työnantajan voitto. Tällainen ei voi olla mikään oikeudellinen järjestelmä. Ja koska yksityistuotannon vallitessa ei näy olevan toivoa millään keinolla saada asiaa autetuksi, täytyy turvautua sellaiseen keinoon, joka tepsii. Paras keino siihen on tuotannon muuttaminen yhteiskunnalliseksi, s. o. yhteiskunnan on otettava haltuunsa tuotannonvälineet ja ryhdyttävä harjoittamaan joukkotuotantoa yhteiskunnan omaan laskuun. Silloin yhteiskunta saa järjestää tuotantosuhteet sellaiseksi, joka tyydyttää yhteiskunnan kaikkia jäseniä. Kukin saakoon oikeutetun osansa työnsä tuloksista,jonka ohella otetaan tarkoin huomioon, ettei yhteiskunnan jäseniä rasiteta tarpeettomalla työllä, toisin sanoen: koneiden aikaasaama ihmistyövoiman vähempi tarve lyhentää työpäivää.

Nykyisen järjestelmän vallitessa nähdään yhtä mittaa esimerkkejä, kuinka kapitalismi rajattomassa anastushalussaan murskaa kaiken, mikä asettuu sen tielle. Pääomanomistajat eivät kammo mitään keinoja, jos vaan jostakin on niillä tilaisuus jotakin ansaita. Kansan hyvinvointi, korkeammat siveyssäännöt, jopa kansan tulevaisuuskin saavat siinä joutua jalkoihin tallattavaksi. Kapitalistin voitto on pääasia

Tuotannonvälineiden yksityisomistuksen kirous on käynyt selvästi ilmi m m. siinä, että kapitalismi edistää työväenluokan ruumiillista rappeutumista. Suurteolisuuden palveluksesa oleva henkilö on säännöllisesti lyhytikäisempi kuin muut, hänen jälkeläisensä tulevat heikkoja ja ovat siten herkempiä ottamaan vastaan kaikellaisia tauteja. Konetyö epäilemättä kuluttaa työntekijää enemmän kuin käsityö. Kapitalisti ei kuitenkaan tästä välitä niin kauvan kuin hänelle on työvoimaa kylliksi tarjolla. Työntekijät saavat tehdä yhtä pitkän työpäivän kuin ennenkin ja menehtyä tehtaan lokeroihin. Työnantaja haluaa heistä hyötyä mahdollisimman paljon. Tällä työnantajain halulla ei ole mitään rajaa ja sen uhreina saavat työntekijät vaikka kuolla työnantajain koneiden ääreen.

Saksassa on alkanut herättää yleistä huomiota asevelvollisuustarkastuksessa hyväksyttyjen rekryyttien alentuminen. Muutamien vuosien kuluessa on huomattu asekuntoisten miesten prosenttiluvun laskevan. Se osottaa kansan ruumiillisen hyvinvoinnin rappeutumista.

Vuonna 1905 oli kaikista tarkastetuisista nuorukaisista kelvollisia 56,3 prosenttia. V. 1910 oli tämä määrä alentunut 53 prosenttiin. Kelvollisiksi kehittyviä v. 1905 oli 14,7 pros., v. 1910 oli se jokseenkin sama.Vähemmän kelvollisia v. 1905 oli 22 pros., v. 1910 oli heidän lukumääränsä 25,9 pros. Aivan kelvottomia oli v. 1905 6,8 pros. V. 1910 oli se tosin vähentynyt 6,1 prosenttiin. Kelvollisten prosenttiluku oli siis alentunut 3,3, kun taas vähemmän kelvollisten oli kasvanut 3,9 prosentilgissa 42,7 pros.—48,9 prosenttiin, Schlesiassa 43 pros. — 40,7 prosenttiin ja Hannoverissa 27,9 pros.—32,2 prosenttiin. Tämä, jos mikään, elävästi todistaa kapitalistisen järjestelmän turmelevaa vaikutusta.

Ruumiillisen hyinvoinnin turmeleminen pitäisi kapitalistien omaltakin kannalta olla hyvin arveluttava, mutta sitä he eivät jouda ajattelemaan, koska heidän kaikki ajatuksensa ovat kohdistuneina vain rahapussin paisuttamiseen. Meidän kapitalistisen järjestelmän vastustajain on kuitenkin pidettävä tätä seikkaa yhtenä kaikkein rikollisimmista ja senkin vuoksi käytävä ankarasti työhön moisen järjestelmän kukistamiseksi.

Ontariosta.

COPPER CLIFF.

Suomalainen putkassa. Hemppa kuletti t. k. 1 p. kansalaisemme Heikki Vuorenpään kanahäkkiin. Kun alkohooli poistui Heikin päästä, niin Hemppa kuletti Heikin oikeuspaikalle,josta hän selvisi maksamalla $7.25.

Tädinpoikia kiikkiin. Kerrotaan että Hemppa on jonakin päivänä kulettanut ainakin kahdeksan rästyylappua italialaisille viinan ja piirin myynnistä. Josko Hemppa onnistuu nyt paremmin kuin edellisellä kerralla, saamme kuulla jälestäpäin kunhan juttu on ollut oikeuden käsiteltävänä.

Kosolta harjoituksia. T. k. 3 p:n iltana oli seuran talolla soittokunnalla harjoitukset, sekä voimisteluseuralla. Voimisteluseuran johtaja kertoi, että harjoittelioista jo osa alkaa — „oppia". Näytöskappaleen harjoitukset olivat myöskin samana iltana. Kyllä onkin touhua ja hommaa täällä meidän „suurkaupungissamme".

„Joonaanpoika."

SOUTH PORCUPINE.

Osastomme kokouksessa v. k. 22 p. keskusteltiin Toimeenpanevalta komitealta tulleen tiedonannon johdosta kummassako olisi parempi v. 1913 koko maata käsittävä edustajakokous pitää Port Arthurissa vaiko Winnipegissä? Kaikki oli sitä mieltä, että sen on edullisempi pitää Port Arthurissa. Ajan suhteen olimme sitä mieltä, että toukokuun loppupuolella tai kesäkuun alussa on sopivin aika. Keskustelimme siitä, kuinka suurella summalla voimme avustaa edustajaa hänen mennessä mainittuun kokoukseen ja päätettiin avustaa jäsenluvun mukaan, dollarilla kukin jäsen puolestaan.

Tätänykyä on osastomme toiminta kokolailla vilkasta. Iltamia on pidetty tuhkatiheään ja niissä esitetty näytöskappaleitakin miltei joka viikko. Perustimme puhujaseuran, joka toimii joka sunnuntai-ilta olevien ohjelmakokouksien hyväksi. Osaston yhteydessä toimii myöskin ompeluseura samaten voimisteluseura. Viimeksi mainittu näyttää kumminkin menevän alaspäin. Siihen aikaan kun tuo voimisteluseura perustettiin oli innostus hyvin valtava, vaan kun nuo kaivanto-orjat näkivät että heidän jäsenensä rupesivat toimimaan liiaksi hyvin, ja että heille tulisi pian kaksi kovaa elämänhalua, niin ovat he katsoneet parhaaksi pysyä harjoitusajat jossain ummehtuneessa "poordi"-talon yläkerrassa korttipöydän ympärillä katsomassa kelle kuuluu se viimeinen nikkeli. Tuo niinkutsuttu maan "pokka"-peli on monelle paljon

akkaampi kuin yleinen terveyden hoito.

Täkäläiset työolot ovat mitä helvetillisempiä. Kaivannot ovat niin kaasuisia että tuntuu vallan kauhealta ajatellessa siellä ihmisten työskentelevän. Tuontuostakin tuodaan mies ylös tiedottomassa tilassa. Kysyessä mikä sitä vaivaa, saa välinpitämättömän vastauksen: "Kai saanut vähän kaasua." — Olen nähnyt erään kontrahtorien puolelta tehdyn ilettävän tapauksen. Eräs venäläinen tuotiin ylös kaivannosta ollen niin pahasti kaasun myrkyttämänä tainnoksissa että kokonaista kaksi tuntia makasi maan päällä eikä vieläkään sittenkään näkynyt hänessä minkäänlaisia elonmerkkejä, täytyen viimein hakea lääkäri miestä herättämään. Kontrahtori vain kiroillen sanoi antavansa lähdön koko miehelle. Heti kuin mies pääsi hieman tajuihinsa, niin ei muuta kuin aika käteen ja lähde laputtamaan. Voiko kukaan ihminen ajatella minkälaisen vaikutuksen se tekee ihmisessä, saatuansa myrkyllistä kaasua niinpaljon että menee tainnoksiin.

Henkilöltä, joka kauvemman aikaa on työskennellyt noissa kaasuisissa pesissä, on kadonnut kaikki elämänhalu, se ei välitä vähääkään yhteispyrinnöistä. Ulkonäöltäkin on muuttunut jäykäksi ollen kasvoillaan tylsä välinpitämätön ilme ja väri kasvoillaan muuttunut keltaiseksi. — Kaikki ihmisellisyys on hänestä kadonnut ja jälelle jäänyt vain automaattisesti liikkuva koneisto.

Asunto-olot ovat täällä niin perin kurjat, että tuskin kurjuudestaan kuuluisat rautatien kämpät vetää niille vertoja. Miesten asunnot ovat niin ahtaat ja likaiset, että niitä on mahdoton sanoin kuvata. Miehiä on niin paljon yhdessä kämpässä, että tuskin puolet kerrallaan mahtuu liikkumaan lattialla. Eipä ne asunto-olot ole paljo sen parempia kaupungissakaan, joskin vähän tilavampia, mutta enemmäksi osaksi vaan yksinkertaisia lautahökkeliä, joissa asutaan. Kylmät tuulet ja lumi tupruaa sisälle lautojen raoista. Voiko kukaan sanoa, että tällaisissa asunnoissa kasvaa terveitä ja elinvoimaisia lapsia. Ihmisestä, joka kasvaa täkäläisissä asunnoissa, tulee heikko, jääden vaille kaikkea täydellisyyttä ollen altis kaikille vaaroille. Joku ehkä voi ajatella, että missä ihmeessä sitä on niin kauhean kurjaa. Sitä on täällä Porcupinessa. Täällä, jossa kaivetaan kultaa, jossa kaivannot tuottavat miljoonia, mutta silti me työläiset elämme kurjuudessa vaikka kaivammekin kultaa.

M. O—nen.

Länneltä.

VICTORIA, B. C.

Syyskuun 27 p. tuli Victoriaan vierailemaan Duke ja Dushess of Connaught ja joku Prinsessa

Valmistuksia tehtiin jo viikko edeltäpäin suurella kiireellä. Kaduille pystytettiin portteja, joihin kiinnitettiin tervehdyssanoja ja kaikkia kohteliaisuuksia noille loiseläjille. Yksin kiinalaisetkin kunnostivat itseään laittamalla kunniaportin noille hyväntekijöilleen. Kaupunki oli liputettu niin kuin se on tavallista tuona mieltäkiinnittävänä hetkenä. Illalla kello 5 aikana saapuivat vieraat C. P. R:n tokalle, jossa oli vastaan ottamassa kaikenkarvaisia. Soittokunnan soittaessa: "Jumala suojelkoon kuningasta", lähti tuo elosteleva matkue liikkeelle sotaväen ympäröimänä. Edellä kulki ratsuväki pyssyt ojennettuina vä-

ko paikallinen väestö. Kaupunki ei ole voinut sitä laittaa varojen vähyyden tähden. Samoin ilmoitettiin joitakin viikkoja sitte että kaupunki ei voi kaivattaa likaviemäreitä kun kassa on tyhjä. Vaan nyt ei ollut rahan puutetta kun laitettiin noiden nylkijäin tuloa varten kaupunkia. Heidän hetkelliseen silmiensä nautintoon uhrattiin kansan varoja. Nyt juuri kulkee Victoriassa sadottain työnhaluisia, kauppaamassa työvoimaansa, vaan heiltä kielletään oikeus tehdä työtä ja samalla oikeus enemmän jatkaa elämistään. Pieni on vielä joukko tälläkin paikkakunnalla, jotka ymmärtävät paheksua tuollaista menettelyä.

Kansalaisemme E. Lundquist on ollut Victorian vankilassa kohta kuusi kuukautta. Hän oli työssä C. N. rautatiellä silloin kun I. W. W. unio julisti lakon siellä. Ollessaan lakkovahtina hän joutui komppanian vihan uhriksi. Hänet vangittiin ja tuotiin Westminsteriin ja sieltä myöhemmin Victoriaan. Virua vankilassa 6 kuuk. sen tähden että uskalsi ajatella itsensä ihmiseksi ja vaatia ihmisellisiä olosuhteita. Tämä on vain yksi tuhansista saman suuntaisista teoista mitä nykyinen vallassaoleva luokka kätyreineen harjoittaa.

Osaston toiminta on ollut hiljaista koko kesän. Ainoastaan työkokoukset on voitu pitää, ja nekin vähällä voimalla. Osastomme jäseniä on muuttanut pois paikkakunnalta. Ja täällä oleville joillekin näyttää olevan luokkataistelu vanhaa. On sattunut niinkin, että henkilö, joka haluaa saada eron jostakin toimesta, jättää kirjallisen erohakemuksen, päästäkseen itse korttia pelaamaan kokouksen pitoajaksi. Se tahtoo olla usein niin että henkilö joka on ollut puolueessa pitemmän aikaa, pitää itseään jonkunlaisena suurmiehenä, jonka ei enää sovi ottaa osaa käytännölliseen toimintaan. Ei edes anneta arvoa asialle niin paljon, että ohjattaisi alkavaa joukkoa. Päinvastoin akiteerataan tiedottomalle väestölle, miten väärin menettelee johtohenkilöt puolueessamme. Jos tämä meille epäedullinen agiteeraus tulisi vastustajaimme taholta, niin vähemmilläkin tiedoilla varustettu osaisi antaa sille arvon joka sille kuuluisi. Vaan kun se tulee puolueen jäseneltä, niin se lankeaa hyvään maahan ja pian on siitä tuolle valistustyön tekiälle toivomansa tulokset, että halveksitaan puoluelehtiä, ja muita taistelutapoja. Pyydän että se hajoitustyö lopetettaisiin, jos meinaamme ratsastaa sosialistin nimellä.

Pätsäri.

Yleisiä Uutisia.

VIISI PÄIVÄÄ TYÖTÄ VIIKOSSA.

Englannin kaivostyöläiset vaativat viisi työpäiväistä viikkoa.

Lontoo, Engl., lokak. 5 p. — Eilen kaivosmiesten konventsionissa Swanseassa hyväksyttiin päätöslause, jossa vaaditaan kaikille kaivostyöläisille viisi työpäivää viikossa. Tämän ehdotuksen konventsionin käsiteltäväksi toi Durhamin kaivostyöläisten unio-osasto ja 300,000 jäsenen edustajat kannattivat ehdotusta.

Konventsioni päätti toimittaa yleisäänestyksen vaatimuksen suhteen ennenkuin se saa koko järjestön siunauksen ja sen vaatimuksen suhteen ruvetaan käytännöllisiin toimiin.

Ruokahalu vaan syödessä kas-

dät pidätettiin. Miehet väittivät että heillä on suurempi velvollisuus taistella kotimaan puolesta kuin katsoa laivanomistajan etua.

Juttu tulee oikeudessa esille huomenaamuna.

Latojat.

Ammattitaitoinen käsilatoja saa paikan kuin lähettää hakemuksensa ja suosituksensa ennen lokakuun 20 päivää osotteella

Työkansan Johtokunta
Box 516, Port Arthur, Ont., Can.

ME VÄLITÄMME

matkalippuja Suomeen ja sieltä tähän maahan kaikille eri linjoille ja taatusti kohtuhinnoilla. Siis kääntykää puoleemme tarpeen tullessa.

Rahoja Suomeen myös lähetämme.

TYÖKANSAN KONTTORI,
Box 516, Port Arthur, Ont.

— TYÖKANSAN uusi KIRJA- ja PAPERI-KAUPPA on nyt avattu yleisölle. Kaupassa on suuri valikoima juuri saapuneita hyviä kirjoja. Uskomme että voimme tyydyttää teitä.

Työkansan kirjakauppa.

Liikkeet.

Ameriikassa lähettäkäät osotteenne minulle heti, niin minä lähetän vapaasti ohjeet, jotka voivat olla joka liikkeelle hyödyksi. Kirjekortti osoitteella on riittävä: **C. R. Schouboe Vesterbrogade 14, Köbenhaven, B. Denmark.**

†

Surulla ja kaipauksella saan ilmoittaa
että rakas vaimoni

MARIA SÖDERHOLM,

rauhallisesti nukkui kuolon uneen syysk. 12 p:nä, 1912, sairastettuaan kovaa ystää ja kuumetautia neljän viikon ajan. Hän oli syntynyt Säkkijärvellä, Viipurin läänissä, helmik. 25 p., 1887 ja kuoli 25 v., 7 kuuk. ja 13 päivän ikäisenä. Lähinnä vainajaa jäi suremaan minä ja yksi lapsi ja Suomessa olevat vanhemmat sekä veljet ja sisaret ja yksi veli tässä maassa ja lukuinen joukko sukulaisia ja tuttavia sekä Suomessa että tässä maassa.

Fort Frances, Ont., Can.,
Syysk. 12 p., 1912
Pernhart Söderholm.

Ensimäiset

ROSKAKIRJALLISUUTTA

tyrkytetään ihmisparoille joka haaralta, mutta vastapainoksi roskakirjallisuudelle, joka turmelee sydämet ja munaskuut, värkkää "Väkäleuan" toimitus parhaikaa teosta, joka

lyö laudalta Egyptiläis-Mustalais-Synoodalaisen Unikirjan ja Rakkauden tulkin ja virsikirjan ja kaikki muut maalliset ja hengelliset kirjat.

Kaikki "Väkäleuan" irvikuvataiteilijat, kynäsankarit ja runoniekat kuin myöskin heidän tunnetut ja tuntemattomat avustajan idässä sekä lännessä tulevat tässä ihmeellisessä teoksessa, joka kantaa nimeä

"Väkäleuan Kalenteri"

tarjoamaan luokkatovereilleen len nokkaimmat neronleimauksensa, henkensä jaloimmat hedelmät, kerrankin lukemista niin mehevää, että lukijain naurunhörhötys on kuuluva yli Amerikan ja Atlanninkin hamaan Härmän rannoille, suurta lankeemustaan lotisevin housuin odottelevan Ryssän Nikun korville asti. Kuvitus jo on niin sisuskuntaa kutkuttava, että täytyy jo etukäteen vakavasti varoittaa teitä syömästä hernerokkaa niinä aikoina, jolloin puukan selailtavaksenne saatte. Ja entäs se

Irvi-kuvitettu Allakka vuodelle 1913?

Uskallamme panna kenen pään tahansa pantiksi siitä, että se on välttämätön jokaiselle, ken aikoo hyväntuulisena elää tai kuolla ensi vuoden aikana. Kaikista merkillisintä kuitenkin on se, että tämä hyvyys

annetaan ilmaiseksi

kaikille Väkäleuan tilaajille. Jos sinä siis olet "Väkäleuan" tilaaja, niin on kyseessä oleva riemun lähde rientävä luoksesi ilman että sinun tarvitsee panna tikkua ristiin tai senttiäkään likoon, mutta ellet ole Väkäleuan tilaaja, niin on sinulla kuitenkin

mahdollisuus päästä samasta riemusta osalliseksi

rupeamalla hopusti Väkäleuan tilaajaksi, jota kauppaa et myöskään ole milloinkaan katuva, sillä Väkäleuka on ainoa hyvä pilalehti tällä mantereella, kuten Marttisetäkin eräässä artikkelissaan äskettäin todisti, mikä seikka olisi tiedetty todistamattakin. Lähesty "Leukaa" rohkeasti osotteella:

Box 516 Port Arthur, Ont., Can.,

ellet niinkuin sattuisi asiamiehiämme kohtaamaan. Toivomme sinulle terveyttä ja pitkää ikää, ainakin niin pitkää ikää, ettet

kuole ennen 'Väkäleuan' Kalenterin ilmestymistä,

sillä se olisi sinulle korvaamaton tappio ja harmittaisi sinua ijan-

Toimeliaita

Asiamiehiä halutaan

Kaikkia niitä tovereita, jotka aikovat ryhtyä

Joulukortti tilauksia välittämään,

pyydämme teidän ilmoittautumaan aivan ensi tilassa

Työkansan konttoriin,
Box 516, Port Arthur, Ont., Can.

Varastomme on täydellinen ja tyydyttää varmasti kaikkia vaatimuksia.

Huom.! Huom.!

Salmon Armin ympäristöllä asujat.

„Tukkijoella"

Nelinäytöksinen laulunsekainen huvinäyt., kirj. Teuvo Pakkala.

ESITETÄÄN

Salmon Armin S. S. Osaston Talolla,

Lauantaina, Lokak. 19 p.

HENKILÖT:		ESITTÄJÄT:
TURKKA,	tukkilaisia	J. Hautala
TOLARI,	tukkilaisia	J. P. Mäki
HUOTARI,	tukkilaisia	F. Kuusisto
KASURI,	tukkilaisia	Verner Santtu
OTERMA,	tukkilaisia	Ivar Gosman
MAIJA, kaupustelija		Mary Välimäki
PIETOLA, talollinen		J. Rajala
KATRI, hänen tyttärensä		Mary Mack
ANNI, mökin tyttö		Lyydi Mäki
RÄTTÄRI,		A. Koski
PÖLHÖ-KUSTAA, lyhytjärkinen poika		Gust. Mack
POROPIRKKO,		Olga Oittila
PAHNA-MAIJA,		Hilda Haavisto
LEENA,		Alma Johnson
KARJAPIIKA,	Pietolan palvelijoita	Lyydi Ruotsala
PEKKA,	Pietolan palvelijoita	Wm. Laitinen
LAURILA, lautamies		Ville Ahomäki

Tukkilaisia ja kyläntyttöjä.

Oviraha: 75c miehiltä, 50c naisilta.

Toverit, kannatatteko säästöillänne meitä kiristäviä kapitalisteja?

Te olette Työkansasta nähneet, että sitä mukaan kuin Työkansa voimistuu tehokkaammaksi köyhälistön taisteluaseeksi, kapitalistit alkavat kiristää Työkansan liikettä missä heillä vain on tilaisuutta sellaiseen. — Se merkitsee, että meiltä kielletään luotto kapitalistien luottolaitoksista silloin kuin me sattuisimme tilapäisesti luottoa tarvitsemaan.

Pitääkö meidän olla heidän luottonsa vaivaisia?

Kymmenet ja sadat toverit säilyttävät pikkusäästöjänsä työväenliikkeitä kiristävien kapitalistien pankeissa. Eikö ole johdonmukaisempaa, että nuo varat lainataan Työkansan liikkeelle. Työkansa ottaa lainoja kolmenkymmenen päivän ylössanomisen perästä takaisin maksettaviksi. Me maksamme lainoista korkoa kuuteen prosenttiin asti.

Rahanne ovat Työkansan liikkeessä yhtä varmassa paikassa kuin missä muualla tahansa.

Älkää auttako rahoillanne työväenliikkeitä kiristäviä kapitalis-

Lääkäreitä.

Vanhanmaan

Lääkäri

TOHTORI H. KOLJONEN

Tunnit: 10—11 a. p. 2—4 ja 7—8 j. p. p.
Pyhänä 10—11 a. p.
Konttoripuhelin 1494.
Asuntopuhelin 1474.
Ruttan Block, Room 9, likellä Posti Offisia.
Port Arthur.

J. A. DIXON, M. D.
Lääkäri, haavuri ja kätilö.
Office: **Larch & Durham kulmassa. Puhelin 170.**
Asunto: **Ignatius & Louis kulmassa. Puhelin 305.**
Vastaanotto aika 9—10 a. p. 2—4 ja 7—8 i. p.
Sudbury, : : : : : : : : : Ont.

Imperial Bank of Canada.

Laillistettu pääoma ..$10,000,000
Maksettu pääoma ....$ 6,000,000
Vararahasto .... $ 6,000,000

Me maksamme korkoa $1 00 säästöstä ylöspäin.

Rahaa lähetetään Ruotsiin yleisen kurssin mukaan.

Fort Williamin haaraosasto.
M. Cochram,
Liikkeenhoitaja.

ENGLANNINKIELEN

taito tarkoittaa teille parempia työsuhteita ja korkeampaa palkkaa. Me voimme opettaa englanninkielen muutamassa kuukaudessa kirjevaihdon kautta ja hankkia teille paikan liikealalla, jossa voitte ansaita kaksi kertaa sen minkä nyt ansaitsette. Selostus kursseista lähetetään pyydettäessä.

The Sampo Correspondence School,
Box 344, Chicago, Ill.

Kiinteimistöjä myydään,

Lainoja hankitaan
Palo- henki- ja tapaturmavakuutuksia toimitetaan.
R. SMEDBERG & CO
318 Bay St. Telef. 349

Liikkeenhoitajan paikka auki.

Port Arthurin suomalaisen osuuskaupan liikkeenhoitajan paikka julistetaan toimeenkykenevien haettavaksi. Valittavalta vaaditaan Englannin- ja suomenkielen puhe ja kirjoitus sekä amerikalaisen kaksinkertaisen kirjanpidon taito ja näiden lisäksi $1000 luotettava takaus. Toimeen on astuttava heti kutsun saatua.

Hakemukset, todistuksien palkka y. m. ehtojen kanssa on lähetettävä ennen t. k. 20 p. allaolevalla osotteella.

The Co-operative Trading Co. Ltd.
JOHTOKUNTA.
318 Bay st.
Port Arthur, Ont., Can.

ANTAKAA RAHAMME TEHDA TYÖTA

lonmerkkejä, täytyen viimein hakea lääkäri miestä herättämään. Kontrahtori vain kiroillen sanoi antavansa lähdön koko miehelle. Heti kuin mies pääsi hieman tajuihinsa, niin ei muuta kuin aika käteen ja lähde laputtamaan. Voiko kukaan ihminen ajatella minkälaisen vaikutuksen se tekee ihmisessä, saatuansa myrkyllistä kaasua niinpaljon että menee tainnoksiin.

Henkilöltä, joka kauvemman aikaa on työskennellyt noissa kaasuisissa pesissä, on kadonnut kaikki elämänhalu, se ei välitä vähääkään yhteispyrinnöistä. Ulkonäöltäkin on muuttunut jäykäksi ollen kasvoillaan tylsä välinpitämätön ilme ja väri kasvoillaan muuttunut keltaiseksi. — Kaikki ihmisellisyys on hänestä kadonnut ja jälelle jäänyt vain automaattisesti liikkuva koneisto.

Asunto-olot ovat täällä niin perin kurjat, että tuskin kurjuudestaan kuuluisat rautatien kämpät vetää niille vertoja. Miesten asunnot ovat niin ahtaat ja likaiset, että niitä on mahdoton sanoin kuvata. Miehiä on niin paljon yhdessä kämpässä, että tuskin puolet kerrallaan mahtuu liikkumaan lattialla. Eipä ne asunto-olot ole paljo sen parempia kaupungissakaan, joskin vähän tilavampia, mutta enemmäksi osaksi vaan yksinkertaisia lautahökkeliä, joissa asutaan. Kylmät tuulet ja lumi tupruaa sisälle lautojen raoista. Voiko kukaan sanoa, että tällaisissa asunnoissa kasvaa terveitä ja elinvoimaisia lapsia. Ihmisestä, joka kasvaa täkäläisissä asunnoissa, tulee heikko, jääden vaille kaikkea täydellisyyttä ollen altis kaikille vaaroille. Joku ehkä voi ajatella, että missä ihmeessä sitä on niin kauhean kurjaa. Sitä on täällä Porcupinessa. Täällä, jossa kaivetaan kultaa, jossa kaivannot tuottavat miljoonia, mutta silti me työläiset elämme kurjuudessa vaikka kaivammekin kultaa.

M. O—nen.

Länneltä.

VICTORIA, B. C.

Syyskuun 27 p. tuli Victoriaan vierailemaan Duke ja Dushess of Connaught ja joku Prinsessa

Valmistuksia tehtiin jo viikko edeltäpäin suurella kiireellä. Kaduille pystytettiin portteja, joihin kiinnitettiin tervehdyssanoja ja kaikkia kohteliaisuuksia noille loiseläjille. Yksin kiinalaisetkin kunnostivat itseään laittamalla kunniaportin noille hyväntekijöilleen. Kaupunki oli liputettu niin kuin se on tavallista tuona mieltäkiinnittävänä hetkenä. Illalla kello 5 aikana saapuivat vieraat C. P. R:n tokalle, jossa oli vastaan ottamassa kaikenkarvaisia. Soittokunnan soittaessa: "Jumala suojelkoon kuningasta", lähti tuo elosteleva matkue liikkeelle sotaväen ympäröimänä. Edellä kulki ratsuväki pyssyt ojennettuina väkijoukkoon. Seurueen kahta puolta kulki jalkaväki, pistimet kiinnitettyinä pyssyihin varmuuden vuoksi jos ampumavarat loppuisi niin ei hätään silti joutuisi. Jälessä marssivat partiopojat keppiensä kanssa. Pitkäkorvien hurratessa kulkivat pitkin katua apinamoiseen tapaan heiluttelemalla käsiään ja nyökäyttelemällä päätään tuolle heitä ihailevalle katsojajoukolle.

Mainittakoon sivumennen miten tämänkin kaupungin hallitus käyttää kansan varoja. Kaupungin vesijohto on hyvin huonossa kunnossa, josta on saanut kärsiä ko-

Kansalaisemme E. Lundquist on ollut Victorian vankilassa kohta kuusi kuukautta. Hän oli työssä C. N. rautatiellä silloin kun I. W. W. unio julisti lakon siellä. Ollessaan lakkovahtina hän joutui komppanian vihan uhriksi. Hänet vangittiin ja tuotiin Westminsteriin ja sieltä myöhemmin Victoriaan. Virua vankilassa 6 kuuk. sen tähden että uskalsi ajatella itsensä ihmiseksi ja vaatia ihmisellisiä olosuhteita. Tämä on vain yksi tuhansista saman suuntaisista teoista mitä nykyinen vallassaoleva luokka kätyreineen harjoittaa.

Osaston toiminta on ollut hiljaista koko kesän. Ainoastaan työkokoukset on voitu pitää, ja nekin vähällä voimalla. Osastomme jäseniä on muuttanut pois paikkakunnalta. Ja täällä oleville joillekin näyttää olevan luokkataistelu vanhaa. On sattunut niinkin, että henkilö, joka haluaa saada eron jostakin toimesta, jättää kirjallisen erohakemuksen, päästäkseen itse korttia pelaamaan kokouksen pitoajaksi. Se tahtoo olla usein niin että henkilö joka on ollut puolueessa pitemmän aikaa, pitää itseään jonkunlaisena suurmiehenä, jonka ei enää sovi ottaa osaa käytännölliseen toimintaan. Ei edes anneta arvoa asialle niin paljon, että ohjattaisi alkavaa joukkoa. Päinvastoin akiteerataan tiedottomalle väestölle, miten väärin menettelee johtohenkilöt puolueessamme. Jos tämä meille epäedullinen agiteeraus tulisi vastustajaimme taholta, niin vähemmilläkin tiedoilla varustettu osaisi antaa sille arvon joka sille kuuluisi. Vaan kun se tulee puolueen jäseneltä, niin se lankeaa hyvään maahan ja pian on siitä tuolle valistustyön tekiälle toivomansa tulokset, että halveksitaan puoluelehtiä, ja muita taistelutapoja. Pyydän että se hajoitustyö lopetettaisiin, jos meinaamme ratsastaa sosialistin nimellä.

Pätsäri.

Yleisiä Uutisia.

VIISI PÄIVÄÄ TYÖTÄ VIIKOSSA.

Englannin kaivostyöläiset vaativat viisi työpäiväistä viikkoa.

Lontoo, Engl., lokak. 5 p. — Eilen kaivosmiesten konventsionissa Swanseassa hyväksyttiin päätöslause, jossa vaaditaan kaikille kaivostyöläisille viisi työpäivää viikossa. Tämän ehdotuksen konventsionin käsiteltäväksi toi Durhamin kaivostyöläisten unio-osasto ja 300,000 jäsenen edustajat kannattivat ehdotusta.

Konventsioni päätti toimittaa yleisäänestyksen vaatimuksen suhteen ennenkuin se saa koko järjestön siunauksen ja sen vaatimuksen suhteen ruvetaan käytännöllisiin toimiin.

Ruokahalu vaan syödessä kasvaa, mikä on hyvä merkki reformien vaikutuksesta.

HALUSIVAT MENNÄ SOTAAN, MUTTA JOUTUIVAT KIINNI.

Montreal, Que., lokak. 7 p. — Höyrylaiva Ovid tänään joutui kulkukunnottomaksi kun joukko miehiä poistui laivasta selittäen että he haluavat mennä kotia ja taistella Bulgarian puolesta. He aikoivat mennä ensimäisellä Euroopaan menevällä laivalla.

Heidän aikeestaan ei tykännyt laivan omistaja ja vangitutti miehiä. Vaikka heillä ei ollut sopimusta, niin siitä huolimatta hei-

ME VÄLITÄMME

matkalippuja Suomeen ja sieltä tähän maahan kaikille eri linjoille ja taatusti kohtuhinnoilla. Siis kääntykää puoleemme tarpeen tullessa.

Rahoja Suomeen myös lähetämme.

TYÖKANSAN KONTTORI,
Box 516, Port Arthur, Ont.

— TYÖKANSAN uusi KIRJA- ja PAPERI-KAUPPA on nyt avattu yleisölle. Kaupassa on suuri valikoima juuri saapuneita hyviä kirjoja. Uskomme että voimme tyydyttää teitä.

Työkansan kirjakauppa.

Liikkeet.

Ameriikassa lähettäkäät osotteenne minulle heti, niin minä lähetän vapaasti ohjeet, jotka voivat olla joka liikkeelle hyödyksi. Kirjekortti osoitteella on riittävä: **C. R. Schouboe Vesterbrogade 14, Köbenhaven, B. Denmark.**

Surulla ja kaipauksella saan ilmoittaa että rakas vaimoni

MARIA SÖDERHOLM,

rauhallisesti nukkui kuolon uneen syysk. 12 p:nä, 1912, sairastettuaan kovaa ystää ja kuumetautia neljän viikon ajan. Hän oli syntynyt Säkkijärvellä, Viipurin läänissä, helmik. 25 p., 1887 ja kuoli 25 v., 7 kuuk. ja 13 päivän ikäisenä. Lähinnä vainajaa jäi suremaan minä ja yksi lapsi ja Suomessa olevat vanhemmat sekä veljet ja sisaret ja yksi veli tässä maassa ja lukuinen joukko sukulaisia ja tuttavia sekä Suomessa että tässä maassa.

Fort Frances, Ont., Can.,
Syysk. 12 p., 1912
Pernhart Söderholm.

Ensimäiset COBALTISSA!

jotka ilmoitamme vaatekauppaamme Työkansassa, muistakaa sitä kun teette ostoksenne.

Parhaimpia vaatetavaroita kaivantotyöläisille ja samalla ehdottomasti halvimmat hinnat.

-The-
EastNipissingStore

Empire Teatterin ja Uutistoimiston välissä.

tyrkytetään ihmisparoille joka haaralta, mutta vastapainoksi roskakirjallisuudelle, joka turmelee sydämet ja munaskuut, värkkää "Väkäleuan" toimitus paraikaa teosta, joka

lyö laudalta Egyptiläis-Mustalais-Synoodalaisen Unikirjan ja Rakkauden tulkin ja virsikirjan ja kaikki muut maalliset ja hengelliset kirjat.

Kaikki "Väkäleuan" irvikuvataiteilijat, kynäsankarit ja runoniekat kuin myöskin heidän tunnetut ja tuntemattomat avustajan sa idässä sekä lännessä tulevat tässä ihmeellisessä teoksessa, joka kantaa nimeä

"Väkäleuan Kalenteri"

tarjoamaan luokkatovereilleen len nokkaimmat neronleimauksensa, henkensä jaloimmat hedelmät, kerrankin lukemista niin mehevää, että lukijain naurunhörhötys on kuuluva yli Amerikan ja Atlanninkin hamaan Härmän rannoille, suurta lankeemustaan lotisevin housuin odottelevan Ryssän Nikun korville asti. Kuvitus jo on niin sisuskuntaa kutkuttava, että täytyy jo etukäteen vakavasti varoittaa teitä syömästä hernerokkaa niinä aikoina, jolloin puukan selailtavaksenne saatte. Ja entäs se

Irvi-kuvitettu Allakka vuodelle 1913?

Uskallamme panna kenen pään tahansa pantiksi siitä, että se on välttämätön jokaiselle, ken aikoo hyväntuulisena elää tai kuolla ensi vuoden aikana. Kaikista merkillisintä kuitenkin on se, että tämä hyvyys

annetaan ilmaiseksi

kaikille Väkäleuan tilaajille. Jos sinä siis olet "Väkäleuan" tilaaja, niin on kyseessä oleva riemun lähde rientävä luoksesi ilman että sinun tarvitsee panna tikkua ristiin tai senttiäkään likoon, mutta ellet ole Väkäleuan tilaaja, niin on sinulla kuitenkin

mahdollisuus päästä samasta riemusta osalliseksi

rupeamalla hopusti Väkäleuan tilaajaksi, jota kauppaa et myöskään ole milloinkaan katuva, sillä Väkäleuka on ainoa hyvä pilalehti tällä mantereella, kuten Marttisetäkin eräässä artikkelissaan äskettäin todisti, mikä seikka olisi tiedetty todistamattakin. Lähesty "Leukaa" rohkeasti osotteella:

Box 516 Port Arthur, Ont., Can.,

ellet niinkuin sattuisi asiamiehiämme kohtaamaan. Toivomme sinulle terveyttä ja pitkää ikää, ainakin niin pitkää ikää, ettet

kuole ennen 'Väkäleuan' Kalenterin ilmestymistä,

sillä se olisi sinulle korvaamaton tappio ja harmittaisi sinua ijankaikkisesti.

THE CHAMANDY BROS.,
—Suurin kauppa Cobaltissa.—
VAATE ja KENKÄKAUPPA.

Saappaita ja kenkiä, valmiita vaatteita, hattuja ja lakkeja y. m. y. m.

Puotimme tulee teitä ehdottomasti tyydyttämään halvoilla hinnoillaan ja kelvollisella tavarallaan. (t. p.)

CHAMANDY BROS.,
28—30 Lang st. COBALT, ONT.

pyydämme teidän ilmoittautumaan aivan ensi tilassa

Työkansan konttoriin,
Box 516, Port Arthur, Ont., Can.

Varastomme on täydellinen ja tyydyttää varmasti kaikkia vaatimuksia.

Huom.! Huom.!

Salmon Armin ympäristöllä asujat.

„Tukkijoella"

Nelinäytöksinen laulunsekainen huvinäyt., kirj. Teuvo Pakkala.

ESITETÄÄN

Salmon Armin S. S. Osaston Talolla,

Lauantaina, Lokak. 19 p.

HENKILÖT:		ESITTÄJÄT:
TURKKA,	tukkilaisia	J. Hautala
TOLARI,	tukkilaisia	J. P. Mäki
HUOTARI,	tukkilaisia	F. Kuusisto
KASURI,	tukkilaisia	Verner Santtu
OTERMA,	tukkilaisia	Ivar Gosman
MAIJA, kaupustelija		Mary Välimäki
PIETOLA, talollinen		J. Rajala
KATRI, hänen tyttärensä		Mary Mack
ANNI, mökin tyttö		Lyydi Mäki
RÄTTÄRI,		A. Koski
PÖLHÖ-KUSTAA, lyhytjärkinen poika		Gust. Mack
POROPIRKKO,		Olga Oittila
PAHNA-MAIJA,		Hilda Haavisto
LEENA,		Alma Johnson
KARJAPIIKA,	Pietolan palvelijoita	Lyydi Ruotsala
PEKKA,	Pietolan palvelijoita	Wm. Laitinen
LAURILA, lautamies		Ville Ahomäki

Tukkilaisia ja kyläntyttöjä.

Oviraha: 75c miehiltä, 50c naisilta.

Toverit, kannatatteko säästöillänne meitä kiristäviä kapitalisteja?

Te olette Työkansasta nähneet, että sitä mukaan kuin Työkansa voimistuu tehokkaammaksi köyhälistön taisteluaseeksi, kapitalistit alkavat kiristää Työkansan liikettä missä heillä vain on tilaisuutta sellaiseen. — Se merkitsee, että meiltä kielletään luotto kapitalistien luottolaitoksista silloin kuin me sattuisimme tilapäisesti luottoa tarvitsemaan.

Pitääkö meidän olla heidän luottonsa vaivaisia?

Kymmenet ja sadat toverit säilyttävät pikkusäästöjänsä työväenliikkeitä kiristävien kapitalistien pankeissa. Eikö ole johdonmukaisempaa, että nuo varat lainataan Työkansan liikkeelle. Työkansa ottaa lainoja kolmenkymmenen päivän ylössanomisen perästä takaisin maksettaviksi. Me maksamme lainoista korkoa kuuteen prosenttiin asti.

Rahanne ovat Työkansan liikkeessä yhtä varmassa paikassa kuin missä muualla tahansa.

Älkää auttako rahoillanne työväenliikkeitä kiristäviä kapitalisteja, vaan sijoittakaa rahanne omaan liikkeeseenne.

Lainoja voipi lähettää kirjeellisestikin. — Työkansa, Box 516, Port Arthur, Ont., Canada.

SUOMALAINEN MAALARI.

Otan vastaan kaikkea ammattiin kuuluvaa työtä.

LEUNARD PELLIKKA,
1026 Victoria St.,
Fort William, Ontario

VAROKAA PETKUTTAJIA!

Koska Frank Mäki ja Yrjö Stolberg jättivät ruokavelkansa maksamatta allekirjoittaneelle, niin katson velvollisuudekseni huomauttaa kaikkia kansalaisia, jotka ovat tai tulevat olemaan heidän kanssaan rahallisissa asioissa, että antaisivat heille ansaitun kohtelunsa.

Matt Aalto,
740 Simpson St.,
Fort William.

J. A. DIXON, M. D.
Lääkäri, haavuri ja kätilö.
Office: Larch & Durham kulmassa. **Puhelin 170.**
Asunto: Ignatius & Louis kulmassa. **Puhelin 305.**
Vastaanotto aika 9—10 a. p. 2—4 ja 7—8 i. p.
Sudbury, : : : : : : : : : Ont.

Imperial Bank of Canada.

Laillistettu pääoma ..$10,000,000
Maksettu pääoma ....$ 6,000,000
Vararahasto .... $ 6,000,000

Me maksamme korkoa $1 00 säästöstä ylöspäin.

Rahaa lähetetään Ruotsiin yleisen kurssin mukaan.

Fort Williamin haaraosasto.
M. Cochram,
Liikkeenhoitaja.

ENGLANNINKIELEN

taito tarkoittaa teille parempia työsuhteita ja korkeampaa palkkaa. Me voimme opettaa englanninkielen muutamassa kuukaudessa kirjevaihdon kautta ja hankkia teille paikan liikealalla, jossa voitte ansaita kaksi kertaa sen minkä nyt ansaitsette. Selostus kursseista lähetetään pyydettäessä.

The Sampo Correspondence School,
Box 344, Chicago, Ill.

Kiinteimistöjä myydään,

Lainoja hankitaan
Palo- henki- ja tapaturmavakuutuksia toimitetaan.
R. SMEDBERG & CO
318 Bay St. Telef. 349

Liikkeenhoitajan paikka auki.

Port Arthurin suomalaisen osuuskaupan liikkeenhoitajan paikka julistetaan toimeenkykenevien haettavaksi. Valittavalta vaaditaan Englannin- ja suomenkielen puhe ja kirjoitus sekä amerikalaisen kaksinkertaisen kirjanpidon taito ja näiden lisäksi $1000 luotettava takaus. Toimeen on astuttava heti kutsun saatua.

Hakemukset, todistuksien palkka y. m. ehtojen kanssa on lähetettävä ennen t. k. 20 p. allaolevalla osotteella.

The Co-operative Trading Co. Ltd.
JOHTOKUNTA.
318 Bay st.
Port Arthur, Ont., Can.

ANTAKAA RAHAMME TEHDÄ TYÖTÄ
Teidän hyväksenne.

Älkää epäilkö alkaa rakentamaan uutta „haussianne" varojen puutteessa. Keskustelkaa kanssamme

RAKENNUSLAINASTA,

jos ette voi omillanne tehdä sitä. Me tahdomme antaa Teille etukäteen mitä on tarpeellista halvemmalla korolla. Liikkeemme on täysin luotettava. Ei mitään kohtuuttomia viipymisiä.

Voimme hankkia Teille vakuutuksen parhaimmissa palo-, henki- ja tapaturmavakuutusyhtiöissä.

P. W. STURE,
6 Cumberland St., Port Arthur.

Työhuone avoinna joka iltä. Puhelin 1125

Valokuvia otetaan päivällä ja yöllä

Meillä on erikoiset kaasuvalot, jotka muuttavat yönkin päiväksi.

ROGER'S STUDIO

Port Arthurista.

— **Sovintolautakunta katuvaunumiesten ja kaupungin väliseen riitaan.** Sovintolautakunta on nyt valmis käsittelemään näiden kaksoiskaupungeiden ja katuvaunumiesten välistä riitaa. Valtuusmies Fred. Urry edustaa miehiä ja valtuusmies Cooke katuvaunutiekomiteaa ja he ovat valinneet George H. Rapseyn lautakunnan puheenjohtajaksi. Rapsey on ilmottanut halunsa toimia lautakunnan puheenjohtajana ja he ryhtyvät käsittelemään asiaa heti kun Cooke palaa Chicagosta.

— **Viime osaston kokouksen** päätöksen mukaan voivat ne osaston jäsenet, jotka haluavat lähteä ensi talveksi Työväen-Opistolle s. p. avustamana, ilmottautua sunnuntaihin mennessä osaston kirjeenvaihtajalle K. Alatalolle. Ensi sunnuntaina sitten valitaan hakijoista osaston ehdokas yleisäänestystä varten, jos t. p. komitean ehdotus saa kannatuksen.

— **Vuokrattavana** 2 alakerran huonetta **193 Secord st.** Tavattavana klo 6—8.

— **Kadonnut** raha pörssi, sisältäen jonkun summan rahaa John Streetin ja Kivikosken välille, joten pyydetään rehellistä löytäjää ilmoittamaan tästä

Työkansan konttoriin.

— **Viiden sentin ostoksia:** soosiastioita, kuppia sekä lasitavaroita ja vielä sadottain muita tavaroita, joissa on teillä nyt tilaisuus säästää rahaa ostamalla **Lion'ista,** 236 Bay St., Port Arthur.

—**ILMOTTAJILLE HUOMATTAVAA.** Seuraavan päivän lehteen aijotut ilmoitukset täytyvät olla Työkansan konttorissa viimeistään kello yksi edellisenä päivänä. (x)

— **Koittakaa** meidän herätyskellojamme kinnat 75c. ylöspäin. — Standard Jewelry Store, Simpson street. (m.)

Fort Williamista.

Jos haluatte syödä kunnollista ruokaa, niin käykää **S. S. Osaston ravintolassa. Robertson st. 208. — Puhelin 1313.**

— **Huom.!** Voimitseluseuran harjotukset on keskiviikkona ja perjantaina. Kaikkien voimistelijain on välttämättömästi saavuttava täsmälleen kello 8.

— **Vaihdemies saanut surmansa Canadian Pacific'in ratapihalla.** Donald Macdonald, Canadian Pacific yhtiön vaihdemies, joka työskenteli täkäläisellä ratapihalla, joutui viime lauantai-iltana junan alle ja sai surmansa. Kuinka onnettomuus tapahtui ei tarkoin tiedetä, koska sitä ei nähty. Saaduista tiedoista päättäen hän työskenteli työnjohtaja Morrisin johdolla kulettaen umpinaisia tavaravaunuja West Fortista hiilitokalle. He nähtävästi olivat tuoneet vaunuja ja olivat erottelemassa niitä. Macdonald oli jälkimäisessä vaunussa ja antoi merkin mennä eteenpäin jolloin vaunut erosivat, tyhjät jääden vaihteeseen. Hän katosi heti mutta miehet luulivat hänen menneen konttooriin ja menivät takasin West Fort'iin hakemaan uusia vaunuja ja palattuaan kun he eivät löytäneet häntä konttoorista, he alkoivat pelätä pahinta ja ryhtyivät etsimään häntä. Mr.

täin seuraavasti: Kello 2 iltapäivällä Dawson tien varrella kymmenen mailin koululla; kello neljä iltapäivällä Carhamissa Kalle Kaupin talossa ja kello kuusi J. Rissasella.

Kaikkiin näihin kokouksiin saapuu Ontarion lainlaatijakunnan jäsen Dan Hagarth. Kokouksien tarkoituksena on keskustella yhteisten valtateiden saamisesta kaikkiin "townshippeihin."

Port Arthurin ympäristöltä

KIVIKOSKELTA.

Meillä täällä Kivikoskella, oli oikein jyry iltamat, ensimäiset laatuaan. Nähkääs — meidän meidän vanhat poikamme pitivät ensimäiset vuotuiset kyöpeliin lähtöjuhlansa, täkäläisellä koululla 5 p. lokak.. Ohjelmaa oli veljien iltamissa jotenkin runsaasti. Ohjelma oli enimmäkseen lystiä humooria, joten lausun kiitokset vanhain poikain puolesta ohjelman suorittajilleen, etenkin mrs. Tuomiselle, joka ehken avusti eniten. Yleisöäkin oli kokoontunut melko paljon. Yleistulot tekivät 30 dollaria 25c., joka on hyvä tulos näin puhvaamattomista iltamista. Mainitsin, että puhvaamattomista iltamista. Tämä meidän puhvaamisen laimin lyönti, ei nyt ole siinä että eikö meillä täälläkin olisi siksi paljon pisnes älyä, että mitä paremmin ilmoitetaan sen loistavammat tulokset on mahdollisuus saada. Ei — kaukana siitä, vain vika on siinä että meidän oma lehtemme, Työkansa, on asettunut osastoomme nähden siksi vastustavalle kannalle, että meidän näyttää olevan mahdottomuus saada julkisuuteen, sillä tämä on nyt jo toinen kerta kuin tie nousi pystyyn siltä taholta. Viime kirjeessäni kysyin selitystä asian johdosta ja samaa vaadin nytkin. Sama selitys kuin viime kerralla ei kelpaa, sillä minulla on nyt siksi varmat tielot siitä että mainittu ilmoitus on jätetty Työkansan konttoriin 31 p:nä elokuuta. Vain vika on vissiin siinä että me maalaiset eli kollot emme tiedä kelle henkilölle voisimme ilmoituksen konttoriin jättää, joten pyydämme selitystä siihen, kelle ne voi jättää, eli sen parempi jos olisitte niin pliis ja laittaisitte meille kaavakkeet että ilmoituksemme tulisi kyllin mallikelpoisia. Siis kerran vielä vaadin selitystä ja kyllin pätevää.

Teidän Kurkistelia.

On vähän merkillistä tuo kivikoskelaisten toitottaminen, että Työkansa vastustaa heidän osastonsa hommia. Millä te sellaisen perustelette? Mitä syytä Työkansalla olisi teidän osastoanne vastustaa? Asia on nytkertakaikkiaan niin, että Työkansan toimitukseen ainakaan ei ole saapunut mitään puhvia teidän iltamastanne. Kukaan toimittajista ei tunnusta mitään sellaista saaneensa, ja kun mitä ei saa, sitä ei voi panna lehteen, ei vaikka olisi mikä Jos taas kysymyksessä oleva on ilmoitus, niin siitä ei toimitus tiedä mitään, sillä ilmoitukset kuuluvat konttooriin. Ja vastaisen varalle selitämme, että **kaikki sellaiset kirjoitukset, jotka aijotaan lehdessä maksuttomasti julaista on jätettävä toimitukseen**

SUOMALAINEN

RUOKALA ja **VIERASKOTI**

SUDBURYSSA, ONT.

Vastapäätä C. P. R. asemaa tilaa 20 miehelle, puhtaat huoneet, hyvät petit, ruokaa saatavana kaiken aikaa

Mrs. PENNANEN IDA NYBERG.

Huom.! Työkansan tilauksia vastaan otetan. (T.P.)

VANCOUVER, B. C.

236 Cambie St., Cordova & Cambie St. kulma rakennuksessa lähellä Dominion Trust Building'ia — — — — — —

Miesten vaatetus tavaraa
Sikaareja ja tupaakkaa
Kirjoitustarpeita

Ruokatavaraa välitetään maaseuduille. Pyytäkää hintaluetteloa.

TULKAA TUTUSTUMAAN!

Kunnioittaen (T.P.)

MOISIO & HULL.

JOS TE aijotte ostaa FOUNTAIN KYNÄN, niin ostakaa hyvä, sillä huonoa kynää ei kannata koskaan ostaa.
Meidän DOLLAR ja QUARTER kynämme me voimme täydellisesti taata, mutta kuitenkin meillä on parempiakin, joiden hinnat ovat $2.50—$10.00. Jos te teette tilauksenne kirjeellisesti, niin ilmoittakaa minäkälaista te haluatte, joko hienon, keskinkertaisen tai rouvin, niin me lähetämme teille mikä teille sopii.
S. M. LAWERY, (The Bazaar), PORT ARTHUR, ONTARIO.

Työväen Joulualpumi 1912

ilmestyy Helsingissä lokakuun lopulla, joten **ehtii varmasti hyvissä ajoin ennen joulua Amerikkaan.** Sivuja tulee ainakin 144 sekä, kuvia ylen runsaasti. **Hinta vain25 senttiä kpl.**

Kiiruhtakaa tilaamaan! Tilauksia vastaanottavat Amerikassa:

Ahlqvist, J., 27 Alcorn ave., Toronto, Ont., Canada;
Berkeleyn S. S. osasto (Toveritupa), Berkeley, Cal.;
Björklund, G., 36 Rodney st., Worcester, Mass.;
Chicagon S. S. osasto n:o 1, 2653 Burling st., Chicago, Ill.;
Hukkala, E., Sointula, B. C. Canada;
Kinnunen, G.. Box 868, Aberdeen, Wash.;
Niemi, K., Knowles, Box 128, Madera Co., Calif.;
Oksanen, Y., 74 Arthur st., Quincy, Mass.;
"Raivaaja", Box 468, Fitchburg, Mass.;
Sointulan kirjasto, (R. Savola), Sointula, B. C. Canada;
Suomalainen Kirja-asioimisto (G. Alin), Fitchburg, Mass;
S. S. osasto, Box 464, DeKalb, Ill.;
"Toveri", Box 99, Astoria, Ore.;
Toronton S. S. Kirjall. komitea,Adelaide, Toronto, Ont., Can.
Torro, Elin, Lake Shore Boulevard, Cleveland, Ohio;
"Työkansa", Box 516, Port Arthur, Ont., Canada;
"Työmies", Box B., Hancock, Mich.

Kust antaja:
TYÖVÄEN SANOMALEHTI OSAKEYHTIÖ
Sirkusk. 3, Helsinki, Suomi.

Jääkermaa

virvoitusjuomia ja tupakkaa, paperossia ja sikaaria ja postimerkkejä saatavana.

Mike Bruno,
700 Simpson St.
Fort William.
(t. p.)

Koli ja **Puita.**

Parasta lajia ajan halvimmilla hinnoilla saatte aina meiltä. Nopea lähetys.

Suomalainen Apteekki — ja — **Ulkolähetysliike**

KALEVA

Täydellinen varasto kaikenlaisia suomalaisia ja tämän maan lääkkeitä aina saatavana.

Kaikki tilaukset suurimmissa tai pienimmissä määrissä valmistetaan tarkkuudella ja lähetetään nopeasti. Kaikki lääkkeet ovat hyvin ja tarkasti valmistettu kaikkein parhaimmista aineista ja ovat merkityt tehtaan merkillä. Myös joka pullon ja paketin kanssa seuraa takaus. Suomalaisia asimiehiä otetaan joka paikkakunnalle. Kysykää ehtoja. Hintaluettelot lähetetään vapaasti.

Uusia paikkakuntain asiamiehiä Kalevan kotilääkkeille seuraavissa paikoissa:
Thunder Bay Store Co., Fort Wil-

SUOMEEN MATKUSTAJAT!

ottakaa huomioonne, jos aijotte matkustaa Suomeen eli sieltä kutsua sukulaisianne tai ystäviänne tänne, että

„Työkansan" Liikkeessä

Myydään Piletteja

kaikille eri linjoille ja taatusti kohtuhinnoilla. Kääntykää puoleemme tarpeen tullen.

Rahoja Suomeen lähetämme nopeasti!

Työkansan konttori, Port Arthur, Ont.

HUOM.!

Ehdoton totuus on, että ammattiräätäleillä on paras tehdä pukunne. Siis sulkeudun kaksoiskaupunkien kansalaist. suosioon. Työ ehdottomatsi parasta ja hinnat halvimmat.

ALEX KAUPPINEN,
Vendome Hotel, 141 Cumberl. str.
Liikepuhelin 1754.
Asuntopuhelin 682.
Myös välitän valmiita pukuja parhaimmilla hinnoilla. (t. & l.)

E. B. DOBIE.

Rahaa lainataan
Palovakuutuksia
— Ainoastaan —
:: :: Hyviä sekä luotettavia :: : yhtiöitä suositellaan.
4 St. Paul Street.
Port Arthur ::—:: ::—:: Ont.
(T.P.)

A. Ericksonin
PALLOHUONE
sijaitsee Cumberland kadulla 115. On saatavana sikaria, paperossia sekä kaikenlaista tupakkaa.
(t. p.)

Nathan Webber
tekee
ompelukoneiden korjausta huolellisesti.
641 Simpson st. **Fort William**
Phone 1733.

Scandinavian Restaurant.
RUOKAA
saatavana kuukausittain, viikottain ja aterioittain joka aika.

W. RAY. C. W. JARVIS

RAY, STREET & Co
PERUSTETTU 1884.
PANKKIIRIT
PORT ARTHUR FORT WILLIAM

5 % korkoa maksetaan säästöistä meidän säästöpankkiosastossamme, kun panette säästöön vähintäin $1,00.

Me lainaamme rahaa, jos tahdotte rakentaa eli ostaa kodin.
Me vakuutamme rakennuksia, huonekaluja, vaatteita, arvoesineitä j. n. e. tulipaloa vastaan.
Pilettiä parhaimmille linjoille kaikkiin ta hinnoilla. Myöskin rahaosotteita jot

Me voimme vakuuttaa teidät tapaturman varalta.
Meillä on suuri joukko huoneita ja lotteja Port Arthurissa ja Fort Williamissa myytävänä sekä vuokrattavana.
Suomen satamiin myydään halvimmilla lankeavat maksettaviksi postikontto-

Pikainen välitys.

TÄMÄ VUODEN-AIKA TARKOITTAA TEILLE SUURTA SÄÄSTÖÄ.

Kylmät ilmat ovat pian tulossa, ponnistelut ovat suuret ja joka ainoan tunnin viivytys lisää kustannuksia.

Meillä on paljon hevosia joten voimme palvella teitä kunnollisesti tavaran välityksessä.

Vigars-Shear Lumber Co., Ltd.

PORT ARTHUR, Phone 329,
FORT WILLIAM, Phone 762,
WEST FORT. Phone 798.

LYCEUM TEATTERI

Huomatkaa. Alkaen lokak. 7 p:stä muutetaan Lyceum Vaudeville teatteriksi. Suliven & Considive on vuokrannut tämän teatterin ja heidän nimensä on takuu siitä että jotakin erinomaista tar-

kunnan puheenjohtajaksi. Rapsey on ilmottanut halunsa toimia lautakunnan puheenjohtajana ja he ryhtyvät käsittelemään asiaa heti kun Cooke palaa Chicagosta.

— **Viime osaston kokouksen** päätöksen mukaan voivat ne osaston jäsenet, jotka haluavat lähteä ensi talveksi Työväen-Opistolle s. p. avustamana, ilmottautua sunnuntaihin mennessä osaston kirjeenvaihtajalle K. Alatalolle. Ensi sunnuntaina sitten valitaan hakijoista osaston ehdokas yleisäänestystä varten, jos t. p. komitean ehdotus saa kannatuksen.

— **Vuokrattavana** 2 alakerran huonetta **193 Secord st.** Tavattavana klo 6—8.

— **Kadonnut** raha pörssi, sisältäen jonkun summan rahaa John Streetin ja Kivikosken välille, joten pyydetään rehellistä löytäjää ilmoittamaan tästä

Työkansan konttoriin.

— **Viiden sentin ostoksia:** soosiastioita, kuppia sekä lasitavaroita ja vielä sadottain muita tavaroita, joissa on teillä nyt tilaisuus säästää rahaa ostamalla **Lion'ista,** 236 Bay St., Port Arthur.

—ILMOTTAJILLE HUOMATTAVAA. Seuraavan päivän lehteen aijotut ilmoitukset täytyvät olla Työkansan konttorissa viimeistään kello yksi edellisenä päivänä. (x)

— **Koittakaa** meidän herätyskellojamme hinnat 75c. ylöspäin. — Standard Jewelry Store, Simpson street. (m.)

Fort Williamista.

Jos haluatte syödä kunnollista ruokaa, niin käykää **S. S. Osaston ravintolassa. Robertson st. 208. — Puhelin 1313.**

— **Huom.!** Voimitseluseuran harjotukset on keskiviikkona ja perjantaina. Kaikkien voimistelijain on välttämättömästi saavuttava täsmälleen kello 8.

— **Vaihdemies saanut surmansa Canadian Pacific'in ratapihalla.** Donald Macdonald, Canadian Pacific yhtiön vaihdemies, joka työskenteli täkäläisellä ratapihalla, joutui viime lauantai-iltana junan alle ja sai surmansa. Kuinka onnettomuus tapahtui ei tarkoin tiedetä, koska sitä ei nähty. Saaduista tiedoista päättäen hän työskenteli työnjohtaja Morrisin johdolla kulettaen umpinaisia tavaravaunuja West Fortista hiilitokalle. He nähtävästi olivat tuoneet vaunuja ja olivat erottelemassa niitä. Macdonald oli jälkimäisessä vaunussa ja antoi merkin mennä eteenpäin jolloin vaunut erosivat, tyhjät jääden vaihteeseen. Hän katosi heti mutta miehet luulivat hänen menneen konttooriin ja menivät takasin West Fort'iin hakemaan uusia vaunuja ja palattuaan kun he eivät löytäneet häntä konttoorista, he alkoivat pelätä pahinta ja ryhtyivät etsimään häntä. Mr. Morris löysi Macdonaldin ruumiin ralalta, läheltä hiilitokkaa. Silloin kun ruumis löytyi oli kello jo yksi ja mies nähtävästi oli ollut kuolleena lähes kaksi tuntia. Uskotaan, että hän putosi vaunun katolta heti sen jälestä kun antoi merkin mennä eteenpäin. Ruumis ei ollut pahasti runneltuna ja siksi uskotaan, ettei juna ole mennytkään hänen ylitsensä, vaan hän putosi katolta junan liikkeellä ollessa ja sai vammoja, jotka aiheuttivat pikaisen kuoleman.

FARMARIEN TIEKOKOUKSIA. Ensi torstaina, t. k. 10 p. pidetään kolme eri tiekokousta, nimit-

Port Arthurin ympäristöltä

KIVIKOSKELTA.

Meillä täällä Kivikoskella, oli oikein jyry iltamat, ensimäiset laatuaan. Nähkääs — meidän meidän vanhat poikamme pitivät ensimäiset vuotuiset kyöpeliin lähtöjuhlansa, täkäläisellä koululla 5 p. lokak.. Ohjelmaa oli veljien iltamissa jotenkin runsaasti. Ohjelma oli enimmäkseen lystiä huumooria, joten lausun kiitokset vanhain poikain puolesta ohjelman suorittajilleen, etenkin mrs. Tuomiselle, joka ehken avusti eniten. Yleisöäkin oli kokoontunut melko paljon. Yleistulot tekivät 30 dollaria 25c., joka on hyvä tulos näin puhvaamattomista iltamista. Mainitsin, että puhvaamattomista iltamista. Tämä meidän puhvaamisen laimin lyönti, ei nyt ole siinä että eikö meillä täälläkin olisi siksi paljon pisnes älyä, että mitä paremmin ilmoitetaan sen loistavammat tulokset on mahdollisuus saada. Ei — kaukana siitä, vain vika on siinä että meidän oma lehtemme, Työkansa, on asettunut osastoomme nähden siksi vastustavalle kannalle, että meidän näyttää olevan mahdottomuus saada julkisuuteen, sillä tämä on nyt jo toinen kerta kuin tie nousi pystyyn siltä taholta. Viime kirjeessäni kysyin selitystä asian johdosta ja samaa vaadin nytkin. Sama selitys kuin viime kerralla ei kelpaa, sillä minulla on nyt siksi varmat tielot siitä että mainittu ilmoitus on jätetty Työkansan konttoriin 31 p:nä elokuuta. Vain vika on vissiin siinä että me maalaiset eli kollot emme tiedä kelle henkilölle voisimme ilmoituksen konttoriin jättää, joten pyydämme selitystä siihen, kelle ne voi jättää, eli sen parempi jos olisitte niin pliis ja laittaisitte meille kaavakkeet että ilmoitµksemme tulisi kyllin mallikelpoisia. Siis kerran vielä vaadin selitystä ja kyllin pätevää.

Teidän Kurkistelia.

•

On vähän merkillistä tuo kivikoskelaisten toitottaminen, että Työkansa vastustaa heidän osastonsa hommia. Millä te sellaisen perustelette? Mitä syytä Työkansalla olisi teidän osastoanne vastustaa? Asia on nytkertakaikkiaan niin, että Työkansan toimitukseen ainakaan ei ole saapunut mitään puhvia teidän iltamastanne. Kukaan toimittajista ei tunnusta mitään sellaista saaneensa, ja kun mitä ei saa, sitä ei voi panna lehteen, ei vaikka olisi mikä Jos taas kysymyksessä oleva on ilmoitus, niin siitä ei toimitus tiedä mitään, sillä ilmoitukset kuuluvat konttooriin. Ja vastaisen varalle selitämme, että **kaikki sellaiset kirjoitukset, jotka aijotaan lehdessä maksuttomasti julaista on jätettävä toimitukseen ja sellaiset ilmotukset, joista maksetaan, on jätettävä konttooriin.** Samalla olkoon toimituksen puolesta huomautettu, että me emme mene mihinkään vastuuseen niistä välikäsistä, joiden kautta te mahdollisesti olette lähettäneet lehteen aijottuja kirjotuksia. He voivat kyllä väittää antaneensa kirjotukset toimitukseen, mutta tosiasia on, ettemme ole niitä saaneet. Kivikoskelaiset tietävät aivan hyvin missä Työkansan toimitus on, ja voivat samalla vaivalla tuoda kirjotuksensa toimitukseen kuin johonkin muuannekin. — Toivomme että tämä "väärinkäsitys" nyt kerrankin oikenisi. — Toimitus.

(T.P.)

VANCOUVER, B. C.

236 Cambie St., Cordova & Cambie St. kulma rakennuksessa lähellä Dominion Trust Building'ia — — — — — — —

Miesten vaatetus tavaraa
Sikaareja ja tupaakkaa
Kirjoitustarpeita

Ruokatavaraa välitetään maaseuduille. Pyytäkää hintaluetteloa.

TULKAA TUTUSTUMAAN!

Kunnioittaen (T.P.)

MOISIO & HULL.

JOS TE aijotte ostaa FOUNTAIN KYNÄN, niin ostakaa hyvä, sillä huonoa kynää ei kannata koskaan ostaa.

Meidän DOLLAR ja QUARTER kynämme me voimme täydellisesti taata, mutta kuitenkin meillä on parempiakin, joiden hinnat ovat $2.50—$10.00. Jos te teette tilauksenne kirjeellisesti, niin ilmoittakaa minäkälaista te haluatte, joko hienon, keskinkertaisen tai rouvin, niin me lähetämme teille mikä teille sopii.

S. M. LAWERY, (The Bazaar), PORT ARTHUR, ONTARIO.

Työväen Joulualpumi 1912

ilmestyy Helsingissä lokakuun lopulla, joten **ehtii varmasti hyvissä ajoin ennen joulua Amerikkaan.** Sivuja tulee ainakin 144 sekä, kuvia ylen runsaasti. **Hinta vain25 senttiä kpl.**

Kiiruhtakaa tilaamaan! Tilauksia vastaanottavat Amerikassa:

Ahlqvist, J., 27 Alcorn ave., Toronto, Ont., Canada;
Berkeleyn S. S. osasto (Toveritupa), Berkeley, Cal.;
Björklund, G., 36 Rodney st., Worcester, Mass.;
Chicagon S. S. osasto n:o 1, 2653 Burling st., Chicago, Ill.;
Hukkala, E., Sointula, B. C. Canada;
Kinnunen, G.. Box 868, Aberdeen, Wash.;
Niemi, K., Knowles, Box 128, Madera Co., Calif.;
Oksanen, Y., 74 Arthur st., Quincy, Mass.;
"Raivaaja", Box 468, Fitchburg, Mass.;
Sointulan kirjasto, (R. Savola), Sointula, B. C. Canada;
Suomalainen Kirja-asioimisto (G. Alin), Fitchburg, Mass;
S. S. osasto, Box 464, DeKalb, Ill.;
"Toveri", Box 99, Astoria, Ore.;
Toronton S. S. Kirjall. komitea, Adelaide, Toronto, Ont., Can.
Torro, Elin, Lake Shore Boulevard, Cleveland, Ohio;
"Työkansa", Box 516, Port Arthur, Ont., Canada;
"Työmies", Box B., Hancock, Mich.

Kustantaja:
TYÖVÄEN SANOMALEHTI OSAKEYHTIÖ
Sirkusk. 3, Helsinki, Suomi.

Jääkermaa

virvoitusjuomia ja tupakkaa, paperossia ja sikaaria ja postimerkkejä saatavana.

Mike Bruno,
700 Simpson St.
Fort William.
(t. p.)

Koli
ja
Puita.

Parasta lajia ajan halvimmilla hinnoilla saatte aina meiltä. Nopea lähetys.

Thunder Bay Lumber Co.

Sairaille - Vapaasti

Jos olette kipeä, lähettäkää taudin nimi eli taudin oireet, ja me esitämme teille mikä lääke olis tilattava ja lääkkeen hinta y. m. —(lääkkeet eivät ole patentti-lääkkeitä, vaan tosi suomalaisia lääkkeitä—"Lignell'in Apteeki" on isoin suom. apteeki Yhdysvalloissa).

Pyytäkää "Lääke—Kirja no: 5. Jossa yli 25, eri miesten ja naisten tautia, ovat selitetty, Kuten: Vatsakatarri—Huono ruansulatus—Huono veri—Reumatismi—Kylmyys—Heikkous—Munnais rakko ja Naisten taudit, y.m.—Myöskin täydellinen luettelo suomalaisista lääkkeistä.—

Kirja lähetetään VAPAASTI jokaiselle (ei Suomeen)—osoitteella: P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Lignell'in Suom. Apteeki

Suomalainen Apteekki
— ja —
Ulkolähetysliike

KALEVA

Täydellinen varasto kaikenlaisia suomalaisia ja tämän maan lääkkeitä aina saatavana.

Kaikki tilaukset suurimmissa tai pienimmissä määrissä valmistetaan tarkkuudella ja lähetetään nopeasti. Kaikki lääkkeet ovat hyvin ja tarkasti valmistettu kaikkein parhaimmista aineista ja ovat merkityt tehtaan merkillä. Myös joka pullon ja paketin kanssa seuraa **takaus.** Suomalaisia asimiehiä otetaan joka paikkakunnalle. Kysykää ehtoja. Hintaluettelot lähetetään vapaasti.

Uusia paikkakuntain asiamiehiä Kalevan kotilääkkeille seuraavissa paikoissa:
Thunder Bay Store Co., Fort William; Nepigon Apteekkissa, Nepigon; Farmers Merchantile Co., Nolalu; Antti Pakkala, Copper Cliff.

KALEVA
295 Bay St.
Port Arthur, Ont.

(T.P.)

Kätilö

MARIA LUOSTARINEN
128 Algoma st.,
Puhelin 338 K.
(t.) **Port Arthur, Ont.**

„Työkansan" Liikkeessä

Myydään Piletteja

kaikille eri linjoille ja taatusti kohtuhinnoilla. Kääntykää puoleemme tarpeen tullen.

Rahoja Suomeen lähetämme nopeasti!

Työkansan konttori, Port Arthur, Ont.

HUOM.!

Ehdoton totuus on, että ammattiräätäleillä on paras tehdä pukunne. Siis sulkeudun kaksoiskaupunkien kansalaist. suosioon. Työ ehdottomatsi parasta ja hinnat halvimmat.

ALEX KAUPPINEN,
Vendome Hotel, 141 Cumberl. str.
Liikepuhelin 1754.
Asuntopuhelin 682.
Myös välitän valmiita pukuja parhaimmilla hinnoilla. (t. & l.)

E. B. DOBIE.
Rahaa lainataan
Palovakuutuksia
— Ainoastaan —
:: :: Hyviä sekä luotettavia :: :
yhtiöitä suositellaan.
4 St. Paul Street.
Port Arthur ::—:: ::—:: Ont.
(T.P.)

A. Ericksonin
PALLOHUONE
sijaitsee Cumberland kadulla 115. On saatavana sikaria, paperossia sekä kaikenlaista tupakkaa.
(t. p.)

Nathan Webber
tekee
ompelukoneiden korjausta
huolellisesti.
641 Simpson st. **Fort William**
Phone 1733.

Scandinavian Restaurant.
RUOKAA
saatavana kunkausittain, viikottain ja aterioittain joka aika.
H. HERMANSON,
629 Simpson Street,
Fort William. (T.P.)

SUOMALAINEN
Ravintola
A. HELINEN
283 Bay kadulla 238
Port Arthur
(T.P.)

W. RAY. C. W. JARVIS

RAY, STREET & Co.
PERUSTETTU 1884.
PANKKIIRIT
PORT ARTHUR FORT WILLIAM

5 % korkoa maksetaan säästöistä meidän säästöpankkiosastossamme, kun panette säästöön vähintäin $1,00.

Me lainaamme rahaa, jos tahdotte rakentaa eli ostaa kodin.
Me vakuutamme rakennuksia, huonekaluja, vaatteita, arvoesineitä j. n. e. tulipaloa vastaan.
Pilettiä parhaimmille linjoille kaikkiin la hinnoilla. Myöskin rahaosotteita jot

Me voimme vakuuttaa teidät tapaturman varalta.
Meillä on suuri joukko huoneita ja tontteja Port Arthurissa ja Fort Williamissa myytävänä sekä vuokrattavana.
Suomen satamiin myydään halvimmilla lankeavat maksettaviksi postikontto-

Pikainen välitys.

TÄMÄ VUODEN-AIKA TARKOITTAA TEILLE SUURTA SÄÄSTÖÄ.

Kylmät ilmat ovat pian tulossa, ponnistelut ovat suuret ja joka ainoan tunnin viivytys lisää kustannuksia.

Meillä on paljon hevosia joten voimme palvella teitä kunnollisesti tavaran välityksessä.

Vigars-Shear Lumber Co., Ltd.

PORT ARTHUR, **Phone 329,**
FORT WILLIAM, **Phone 762,**
WEST FORT. **Phone 798.**

LYCEUM TEATTERI

Huomatkaa. Alkaen lokak. 7 p:stä muutetaan Lyceum Vaudeville teatteriksi. Suliven & Considive on vuokrannut tämän teatterin ja heidän nimensä on takuu siitä että jotakin erinomaista tarjotaan.

Ensimäinen näytös kello 8 i. p.

Graham'in Kissoja ja rottia — Eugene Willard Charakter laulua — Mr. & Mrs. J. J. Dowling Huvinäytelmä
Huvittava eläinuutuus — Yodeling — A. Snap Shot.

Englantilainen Pattle Weekly — sekä muita eläviä.

Hinnat 15, 20 & 25c. alhaalla,25,, balkonki 20 ja 25, ensimäiset kolme penkkiä 25, gallery 15, boxit 35c. Näytelmä alkaa kello 8 ja 9:30 i. p. Päivänäytäntö kello 3 i. p. joka päivä. Telefoonin kautta pyydetyitä paikkoja ei pidetä kauemmin kuin kello 8:30.